

Program rozvoje mikroregionu Jižní Valašsko

Bc. Marek Pagáč

Diplomová práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Marek Pagáč
Osobní číslo: M190020
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: Kombinovaná
Téma práce: Program rozvoje mikroregionu Jižní Valašsko

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Představte teoretické přístupy a základní pojmy týkající se regionálního rozvoje.
- Prezentujte současné trendy regionálního rozvoje ČR a EU ve vztahu k místnímu rozvoji.

II. Praktická část

- Představte a analyzujte základní sociálně-ekonomické aspekty daného území.
- Na základě analýz představte program rozvoje mikroregionu.
- Navrhněte projekty pro naplnění definovaných cílů programu rozvoje mikroregionu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ADAMS, Neil, Giancarlo COTELLA a Richard NUNES. Territorial Development, Cohesion and Spatial Planning: Knowledge and Policy Development in an Enlarged EU. 1st ed. NY, New York: Routledge, 2011, 488 s. ISBN 978-04-1571-012-1.
BRYDEN, J. M. Towards Sustainable Rural Regions in Europe: Exploring Inter-Relationships between Rural Policies, Farming, Environment, Demographics, Regional Economies and Quality of Life Using System Dynamics. 1st ed. NY, New York: Routledge, 2011, 382 s. ISBN 978-04-1585-172-5.
ČADIL, Jan. Regionální ekonomie: teorie a aplikace. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, 152 s. ISBN 978-80-7400-191-8. MAJEROVÁ, Věra, Tomáš KOSTELECKÝ a Luděk SÝKORA. Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 218 s. ISBN 978-80-247-4093-5.
PIKE, Andy, Andres RODRIGUEZ a John TOMANEY. Local and Regional Development. 1st ed. London: Routledge, 2015, 1572 s. ISBN 978-11-3877-567-1.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. dubna 2021**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, 2. 6. 2021

Jméno a příjmení: Marek Pagáč

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá rozvojem mikroregionu Jižní Valašsko. Účel této práce je zhodnocení současného stavu mikroregionu Jižní Valašsko a navržení opatření vedoucí k budoucímu zlepšení a zvýšení konkurenceschopnosti. Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou, která se zabývá navrhovanými opatřeními. Teoretická část definuje základní pojmy regionálního rozvoje. Praktická část zahrnuje socioekonomickou analýzu aktuálního stavu mikroregionu, která je základem pro SWOT analýzu definující silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby mikroregionu. Podle analýzy jsou stanovené cíle, priority a opatření pro rozvoj mikroregionu. Tato práce zahrnuje projekty, které přispívají k dalšímu rozvoji mikroregionu.

Klíčová slova: mikroregion, regionální rozvoj, Jižní Valašsko, analýza, strategické plánování

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the development of the microregion South Wallachia. The purpose of this work is to evaluate the current state of the microregion of South Wallachia and to propose measures leading to future improvements and increased competitiveness. The thesis is divided into a theoretical part and a practical part, which deals with the proposed measures. The theoretical part defines the basic concepts of regional development. The practical part includes a socio-economic analysis of the current state of the microregion, which is the basis of a SWOT analysis defining the strengths and weaknesses, opportunities and threats of the microregion. According to the analysis are set goals, priorities and measures for the development of the microregion. This thesis includes projects that contribute to the further development of the microregion.

Keywords: microregion, regional development, South Wallachia, analysis, strategic planning

Rád bych poděkoval mému vedoucímu diplomové práce panu Ing. Lukáši Dankovi, Ph. D. za odborné vedení, které mi poskytoval při zhotovení práce. Dále děkuji zástupcům mikroregionu Jižní Valašsko za ochotu a spolupráci.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVANÉ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKA REGIONÁLNÍ POLITIKY	13
1.1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	13
1.1.1 Cíle a nástroje regionální politiky	13
1.1.2 Regionální disparity	14
1.1.3 Ostatní nástroje.....	15
1.1.4 Finanční a nefinanční nástroje regionální politiky	15
1.2 TYPY REGIONÁLNÍ POLITIKY	15
1.2.1 Exogenní regionální politika	15
1.2.2 Endogenní regionální politika.....	16
1.3 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE	16
1.3.1 Cíle regionální politiky EU 2021–2027	16
1.4 REGIONÁLNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY	17
1.4.1 Regiony podporované regionální politikou České republiky.....	18
2 KOHEZNÍ POLITIKA	20
2.1 STRUKTURÁLNÍ FONDY	20
2.2 KOHEZNÍ FOND.....	20
3 TYPY REGIONŮ	21
3.1 MIKROREGION.....	22
3.2 ROZVOJOVÉ STRATEGIE MIKROREGIONŮ	22
3.3 ÚZEMNÍ JEDNOTKY ČR.....	23
4 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	25
4.1 UKAZATEL REGIONÁLNÍHO ROZVOJE.....	25
4.2 HLAVNÍ AKTÉŘI REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	25
4.2.1 Další aktéři regionálního rozvoje	26
4.3 ROZVOJ OBCÍ.....	27
4.3.1 Postavení obce v rámci regionálního rozvoje	27
4.4 PROGRAM ROZVOJE REGIONU	27
4.4.1 Právní hlediska programu rozvoje regionu	28
4.4.2 Úkol programu rozvoje regionu	28
4.4.3 Obsah programu rozvoje regionu.....	29
4.5 VÝZNAM STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ REGIONU	29
4.5.1 Fáze strategického plánu	30

4.6	FINANČNÍ PODPORA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	33
4.6.1	Vlastní prostředky obcí a měst	33
4.6.2	Finanční prostředky od partnerů	33
4.6.3	Cizí zdroje	35
II	PRAKTICKÁ ČÁST	37
5	JIŽNÍ VALAŠSKO	38
5.1	CHARAKTERISTIKA	38
5.2	GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	39
5.2.1	Obce spadající do území mikroregionu	39
5.3	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	40
5.3.1	Obyvatelstvo	40
5.3.2	Míra nezaměstnanosti	45
5.3.3	Sociální péče	45
5.3.4	Ekonomická analýza	46
5.3.6	Cestovní ruch	48
6	REALIZOVANÉ PROJEKTY NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	49
6.1	ZA POZNÁNÍM A ROZVOJEM MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	49
6.2	PROJEKT CENTRUM SPOLEČNÝCH SLUŽEB	50
6.3	AKTIVITY MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	50
6.4	ROZBOR DOPADU PROJEKTŮ MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	51
7	SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	53
8	STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	56
8.1	STRATEGICKÝ CÍL 1	57
8.1.1	Priorita 1.1	57
8.1.2	Priorita 1.2	57
8.2	STRATEGICKÝ CÍL 2	57
8.2.1	Priorita 2.1	58
8.2.2	Priorita 2.2	58
8.3	STRATEGICKÝ CÍL 3	59
8.3.1	Priorita 3.1	59
8.3.2	Priorita 3.2	59
9	NÁVRH PROJEKTŮ	60
9.1	PROJEKT Č. 1 REKONSTRUKCE SILNIC II. A III. TŘÍDY	60
9.2	PROJEKT Č. 2 AKTIVITY VEDOUcí K ZVÝŠENÍ ZAMĚSTNANOSTI NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	61
9.3	PROJEKT Č. 3: VÝSTAVBA RELAXAČNÍCH OBLASTÍ	62
9.4	PROJEKT Č. 4 ZA SPORTEM PŘES HRANICE	64

9.5	PROJEKT Č. 5 VÝSTAVA MÍSTNÍHO FOLKLÓRU.....	65
9.6	PROJEKT Č. 6 DIGITÁLNÍ PRŮMYSLOVÁ MAPA MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	66
10	VYHODNOCENÍ NAVRHOVANÝCH PROJEKTŮ	68
	ZÁVĚR	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	70
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	74
	SEZNAM TABULEK.....	75
	SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

Rozvoj vztahů mezi Českou republikou a Evropskou unií začal v roce 1978, před 30 lety. Vztah ČR a EU byl dosažen na základě dohody o samoregulačním sektoru obchodu s hutnickými výrobky. Výsledkem spolupráce je Asociační dohoda, která vstoupila v platnost v lednu 1995. Tímto začal proces integrace České republiky do EU, který vyvrcholil 1. května 2004, kdy se Česká republika připojila s dalšími devíti zeměmi.

Vstupem do Evropské unie Česká republika získala příležitost žádat o finanční prostředky ze zdrojů EU. Mezi možnostmi finanční pomoci patří regionální rozvoj, díky čemuž Česká republika může snížit disparity mezi jednotlivými regiony.

Regionální rozvoj se v současné době stal horkým tématem. Regiony, kraje, města a obce tvrdě pracují na svém rozvoji, aby svým obyvatelům poskytovali dobré zázemí, čímž přilákají mladé lidi a nové návštěvníky. Dosahují toho pomocí realizací projektů, které jsou financovány pomocí Evropské unie. EU podporuje trvalý udržitelný rozvoj a dopomáhá zvýšit kvalitu životní úrovně obyvatelů. Jakákoliv poskytnutá pomoc je skvělým podmětem pro implementaci různých projektů, a proto by ji měl využít veřejný sektor jako nástroj pro rozvoj svého území.

Mikroregion Jižní Valašsko také využívá finanční zdrojů z Evropské unie. Účelem diplomové práce je najít možnost rozvoje za pomoci finanční pomoci z dotačních titulů EU. Mezi dalším účelem práce je zanalyzovat dopady realizovaných projektů na území mikroregionu a určit jejich návaznost na Program rozvoje venkova. Na závěr jsou navrženy projekty, které povedou k dalšímu rozvoji mikroregionu.

CÍLE A METODY ZPRACOVANÉ PRÁCE

Cíle práce jsou založeny na základě popsaném v úvodu, a to jak na obecné, tak konkrétní úrovni.

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je poskytnutí návrhu projektů, které povedou ke zvýšení rozvoje daného území. K uskutečnění hlavního cíle byly zpracovány následující dílčí cíle:

DC 1) Zpracování teoretických přístupů na základní pojmy týkající se regionálního rozvoje

DC 2) Popis současného stavu regionálního rozvoje

DC 3) Zhodnocení socioekonomické analýzy

DC 4) Navržení projektů pro zvýšení rozvoje mikroregionu Jižní Valašsko

Metody práce

Pro zpracování diplomové práce a naplnění dílčích cílů budou využity následující metody:

Literární rešerše

Literární rešerše bude prováděna v teoretické části. Uvádí výklad odborných publikací na téma regionálního rozvoje ze strany vyšších územně samosprávných celků a Evropské unie.

Analýza

Analýza bude prováděna v praktické části, kde bude provedena socioekonomická analýza jednotlivých obcí. Jde o obce, které patří do mikroregionu Jižní Valašsko a jejich obyvatelé, dále se zaměřuje na technickou vybavenost mikroregionu, dopravní infrastrukturu, kulturní dědictvím, životní prostředí a cestovní ruch na území mikroregionu.

SWOT analýza

SWOT analýza byla využita pro analýzu a popsání současného stavu mikroregionu Jižní Valašsko. SWOT analýza slouží jako přehled vnitřního prostředí (silné a slabé stránky) a vnějšího prostředí (příležitosti a hrozby).

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKA REGIONÁLNÍ POLITIKY

Regionální politika vznikala postupně, tak že si někteří významní ekonomové začali všimnout sociálně ekonomických rozdílů mezi jednotlivými regiony. Vymezení regionu z historického hlediska a zavedení pojmu „region“ je spojováno s Evropskou unií. Vymezením oblasti na jednotlivé regiony umožňuje se zaměřit na určité problémy, které regiony aktuálně nebo historicky postihují.

1.1 Regionální politika

Existuje několik definic pojmu regionální politika, z nichž žádná není obecně uznávaná. Podle Vanhové a Klaassena (2009, s. 11) „představuje regionální politika všechny veřejné intervence, které vedou ke zlepšování geografického rozdělení ekonomických činností, resp. které se pokoušejí napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky pro dosažení dvou vzájemně závislých cílů – ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“

Společné pro všechny definice pojmu regionální politika je, že ji koncipují jako účelnou činnost organizací nebo představitelů státní správy a samosprávy. Tato činnost vede k zajištění ekonomického růstu spravovaného území. Hlavním úkolem regionální politiky je definovat cíle a nástroje, které mohou ustanovené organizace používat. (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 13)

Legislativní rámec regionální politiky Regionální politika v ČR se řídí zákony:

- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení);
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení);
- zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o hlavním městě Praze;
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011, s. 140)

1.1.1 Cíle a nástroje regionální politiky

Cíle regionální politiky závisí na hlavních aktuálních regionálních problémech a ke koncepci státní hospodářské politiky. Cílem mohou být například zkvalitnění ekonomické situace, zlepšení technické infrastruktury apod. (Wokoun, 2008, s. 35)

Nástroje regionální politiky vychází z cílů. Podle Jáče (2010, s. 41) se nástroje člení do dvou skupin, a to na:

- makroekonomické,
- mikroekonomické.

1.1.1.1 Makroekonomické

Makroekonomické nástroje jsou charakteristické svou plošnou působností. Aplikace nástrojů je vymezena národohospodářskými cíli. Mezi makroekonomické nástroje řadíme fiskální a monetární politika a protekcionismus. (Jáč, 2010, s. 41)

1.1.1.2 Mikroekonomické

Mikroekonomické nástroje přímo zasahují do rozhodovacího mechanismu ekonomických subjektů. Nástroje se rozdělují podle zaměření na ekonomické subjekty a dvě skupiny:

- nástroje ovlivňující prostorový pohyb pracovních sil,
- nástroje působící na prostorový pohyb kapitálu. (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011, s. 102)

1.1.2 Regionální disparity

Regionální disparity jsou definovány jako neodůvodněné nežádoucí regionální rozdíly v rozvoji. Rozdíly jsou vyvolané subjektivní lidskou činností. Regionální disparity se člení z hlediska věcného:

- ekonomické,
- sociální,
- územní.

Dále jsou regionální disparity členěny z hlediska časového, měřitelného, teritoriálního a z hlediska dopadu. Nejdůležitější jsou zejména ekonomické disparity, které jsou způsobeny rozdílným tempem růstu pracovní síly, špatnou technickou infrastrukturou, dopravní nedostupností a kvalitou lidských zdrojů. (Jáč, 2010, s. 18)

1.1.3 Ostatní nástroje

Mezi ostatní nástroje patří:

- institucionální nástroje: regionální rozvoje agentury
- administrativní nástroje: správní rozhodnutí. (Wokoun, 2011, s. 104)

1.1.4 Finanční a nefinanční nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky se dále člení na finanční a nefinanční.

1.1.4.1 Finanční nástroje

- kapitálové podílctví,
- rozpočtová zvýhodnění: mimořádné dotace rozpočtů.
- neinvestiční a investiční pobídky: dotace, granty, úvěry, záruky,
- daňová zvýhodnění: daňové prázdny, slevy na daních. (Wokoun, 2008, s. 36)

1.1.4.2 Nefinanční nástroje

- institucionální nástroje: instituce zabezpečující opatření regionální politiky, programování, strategické plánování, řízení rozvoje,
- administrativní nástroje: legislativní úpravy regionální politiky,
- věcné a jiné nefinanční nástroje: propagace, poradenství. (Wokoun, 2008, s. 37)

1.2 Typy regionální politiky

Podle kritérií definovaných pro koncept regionálního rozvoje jsou regionální politiky rozděleny na „vnější regionální politiky“ a „vnitřní regionální politiky“. Jedná se o dva různé přístupy v regionální politice.

1.2.1 Exogenní regionální politika

Exogenní regionální politika je založena hlavně na teorii přenosu výrobních faktorů ve formě práce a kapitálu z rozvinutých regionů do regionů, které zaostávají za socioekonomickou úrovní. Až do poloviny 70. let dominoval tento typ regionální politiky v Evropě.

1.2.2 Endogenní regionální politika.

Endogenní regionální politika se zaměřuje na aktivaci a mobilizaci vnitřních regionálních faktorů, kterými jsou zejména lidské zdroje. U těchto typů regionálních politik, které jsou v současné době široce používány, jsou klíčovými opatřeními regionální nástroje podporované minimálním zásahem státu. (Wokoun, 2011, s. 99)

1.3 Regionální politika Evropské unie

Regionální politika Evropské unie chce s rozpočtem ve výši 373 mld. EUR v období 2021–2027 snížit rozdíly napříč EU. Jako hlavní cíl si EU vzala modernizovat politiku, zjednodušit a připravit ji na nové výzvy. Podle strategického dokumentu mají i nadále zůstat způsobilé všechny regiony EU: Regiony by i pro období po roce 2020 měl zůstat rozděleny do tří kategorií:

- méně rozvinuté,
- přechodné,
- více rozvinuté regiony.

Z jedenácti tematických cílů, které byly uplatňovány v rámci programového období 2014–2020, bylo přetransformováno do pěti politických cílů. Nicméně hlavní oblasti zájmu zůstaly zachovány. © 2021. Vláda České republiky

1.3.1 Cíle regionální politiky EU 2021–2027

Evropská unie stanovila pět politických cílů:

1. Inteligentnější Evropa: díky inovacím, digitalizaci, ekonomické transformaci a podpoře malých a středních podniků.
2. Zelenější, bezuhlíková Evropa: díky provádění Pařížské dohody a investicím do transformace energetiky, obnovitelných zdrojů a boje proti změně klimatu.
3. Propojenější Evropa: díky strategickým dopravním a digitálním sítím.
4. Sociálněji Evropa: díky provádění evropského pilíře sociálních práv a podpoře kvalitní zaměstnanosti, vzdělávání, dovedností, sociálního začleňování a rovného přístupu ke zdravotní péči.
5. Evropa bližší občanů: díky podpoře místně vedených strategií rozvoje a udržitelného rozvoje měst v celé EU. © 2021. Vláda České republiky

1.4 Regionální politika České republiky

Důvod, který výrazným způsobem stál za pozorností, jež začala být regionální politice věnována, se datuje k počátku 90. let, neboť revoluční rok 1989 s sebou přinesl výraznou restrukturalizaci průmyslu. Společně s touto změnou v oblasti průmyslu se náhle zvýšila míra nezaměstnanosti, která vyústila ve snahu o řešení těchto problémů právě prostřednictvím regionální politiky.

Význam regionální politika nabyla až s plánovaným vstupem do Evropské unie. V roce 1998 přijala vláda České republiky svým usnesením č. 235 Zásady regionální politiky. Zároveň byly stanovené úkoly v oblasti legislativní, institucionální a programové. V rámci jejich plnění byla vypracována na národohospodářské a regionální úrovni řada strategických a programových dokumentů. (Wokoun, 2011, s. 103)

Principy regionální politiky v České republice vychází z principů regionální politiky EU. Člení se na:

- princip partnerství,
- princip programování,
- princip koncentrace,
- princip subsidiarity,
- princip monitorování a vyhodnocování,
- princip adicionality. (Wokoun, 2011, s. 103)

V podmínkách ČR se regionální politika uplatňuje z úrovně EU vůči vybraným regionům NUTS 2, z úrovně ČR vůči vybraným státem podporovaným regionům (§4 zákona 248/2000 Sb.) a z úrovně krajů vůči vybraným mikroregionům. Institucionální zabezpečení regionální politiky je členěno do několika úrovní:

- Ústřední orgány státní správy ČR
- Regiony soudružnosti – regionální rady
- Kraje – krajské úřady
- Okresy
- Obce – obecní a městské úřady. (Wokoun, 2011, s. 103)

Za centrální orgán regionální politiky v ČR lze označit MMR zpracovávající strategické dokumenty a spravující činnosti ostatních správních úřadů při zajišťování politiky regionálního rozvoje, a to krajů, pověřených obecních úřadů, úřadů obcí s rozšířenou působností a samotných obcí. (Wokoun, 2011, s. 104)

Programové dokumenty regionální politiky ČR tvoří:

- Strategie regionálního rozvoje ČR
- Regionální podpůrné programy

Z pohledu krajské úrovně v oblasti regionálního rozvoje jsou nejdůležitějšími dokumenty „Strategie kraje“ a „Program rozvoje územního obvodu kraje“. (Wokoun, 2011, s. 104)

1.4.1 Regiony podporované regionální politikou České republiky

Cílem regionální politiky je eliminovat regionální rozdíly. Podle § 4 zákona o podpoře regionálního rozvoje jsou určeny následující typy podpory podporovaných v rámci regionální politiky ČR:

1. Regiony, kde je soustředěna státní podpora, se dělí na:

- regiony ovlivněné strukturou,
- ekonomicky slabé regiony,
- venkovské regiony.

2. Další regiony, které vyžadují státní podporu, jako jsou příhraniční oblasti, bývalé vojenské zóny a oblasti se špatnými rozvojovými podmínkami pro zemědělství atd. (Wokoun, 2011, s. 143)

1.4.1.1 Regiony ovlivněné strukturou

Regiony ovlivněné strukturou jsou známé svými negativními projevy strukturálních změn. Dochází tady k útlumu odvětví výrobních podniků a ke zvýšení nezaměstnanosti. K vymezení těchto regionů slouží ukazatele charakterizující trh práce a rozvoj podnikání. (Žitek a Klímová, 2008, s. 27)

1.4.1.2 Ekonomicky slabé regiony

Podle indikátorů je úroveň rozvoje ekonomicky slabších regionů výrazně nižší než průměrná úroveň České republiky. K definování těchto indikátorů se používají indikátory trhu práce,

ekonomické úrovně, demografické struktury a úrovně příjmů. (Žítek a Klímová, 2008, s. 27)

1.4.1.3 Venkovské regiony

Venkovské oblasti se vyznačují nízkou hustotou obyvatelstva, úbytkem obyvatelstva a vysokým podílem lidí pracujících v zemědělství. K definování těchto regionů se používají ukazatele, které odrážejí vývoj populace, strukturu zaměstnanosti a podíl populace žijící v zemi. (Žítek a Klímová, 2008, s. 27)

2 KOHEZNÍ POLITIKA

Česká republika je od roku 2004 členem EU a má možnost čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů kohezní politiky. Kohezní politika je regionální politikou v nadnárodní úrovni. Kohezní politika funguje jako nástroj, který pomáhá vytvářet rovné podmínky pro občany bez ohledu na to, kde žijí, a tímto způsobem napomáhá dosažení vyšších cílů evropské integrace. (Hájek a Novosák, 2010, s. 60)

Strukturální fondy EU a Kohezní fond jsou nástroji kohezní politiky. Prostřednictvím těchto nástrojů mohou žadatele čerpat finanční prostředky z rozpočtu EU. (Hájek a Novosák, 2010, s. 62)

2.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou zásadními finančním nástroji EU, které dopomáhají k snižování nesrovnalostí a na podporu sociální a hospodářské soudržnosti EU. Finanční podpora ze strukturálních fondů mají pomoc méně rozvinutým regionům, nebo regionům, které se potýkají se strukturálními problémy. Dále finanční prostředky podporují adaptaci a modernizaci politik, systémů vzdělání a odborné přípravy zaměstnanosti. (Wokoun a kol., 2002, s. 144)

2.2 Kohezní fond

Kohezní fond někdy označován také jako fond soudržnosti, byl zřízen roku 1993. Poskytuje finanční podporu na rozvoj chudších států, které nedosáhly 90% průměru HDP Evropské unie a které realizují program Hospodářské konvergence.

Z kohezního fondu jsou podporovány projekty z oblasti ochrany životního prostředí a transevropských dopravních sítí. Přispívá také k zajištění posunu podporovaných států k rozpočtové stabilitě, kterou vyžaduje Hospodářská a měnová unie. © 2020. Vláda České republiky

3 TYPY REGIONŮ

Evropská unie rozděluje regiony, podle svých kritérií. S tím spojené také vznikl pojem tzv. Regionalizace. Regionalizace se pak projevuje dvěma způsoby: vytvořením dalšího článku v rámci veřejné správy; nebo rozšířením kompetencí a příjmů stávajících regionů. (Provazníková, 2015, str. 19)

Každý stát si rozděluje regiony do třech úrovní podle statistických jednotek NUTS.

Tabulka 1 Rozdělení regionů (© 2021. Ministerstvo pro místní rozvoj)

Úroveň	Doporučený min. počet obyvatel	Doporučený max. počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Česká republika byla historicky dělena na kraje odpovídající úrovni NUTS III. Kvůli vstupu do Evropské unie musela Česká republika zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň dělení odpovídající úrovni NUTS II: regiony soudržnosti. Na úrovni NUTS II je právě směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Česká republika zřídila regiony soudržnosti, které se skládají z jednoho či více krajů pro účely efektivního získávání prostředků z evropských fondů. Evropská kohezní politika se směřuje především do územních celků s počtem obyvatel cca mezi 800.000 – 3.000.000. © 2021. Ministerstvo pro místní rozvoj

Podle výše uvedeného je v České republice celkem 8 regionů soudružnosti.

Jedná se tyto regiony:

- Severozápad (Ústecký a Karlovarský kraj),
- Severovýchod (Liberecký, Králové – Hradecký a Pardubický kraj),
- Jihovýchod (Vysočina a Jihomoravský kraj),
- Jihozápad (Jihočeský a Plzeňský kraj),
- Střední Čechy (Středočeský kraj),
- Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj),

- Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj),
- Hlavní město Praha. © 2021. Ministerstvo pro místní rozvoj

Územní uspořádání NUTS se využívá ke statickému monitorování a k analýzám sociální a ekonomické situace v daných regionech (regionech NUTS), pro potřebu přípravy regionální politiky, její realizace a hodnocení.

3.1 Mikroregion

Obce mají možnost se sebou vzájemně spolupracovat. Jedna z možností forem spolupráce je vytvoření mikroregionu. Mikroregion spolupracuje na bázi dobrovolného svazku obcí. Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, § 49 odst. 1: mají obce právo být členy svazku obcí, a to za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů.“ (David, 2000, s. 1745).

Obce do svazku mikroregionu mohou vstupovat během jeho vytváření, ale také do již existujícího svazku. Hlavním důvodem vstupu malých obcí do svazku je z obavy omezení své nezávislosti a nepravidelného rozdělování finančních prostředků a zapojení se do konkrétních projektů. Mezi výhody sjednocení obcí je kvalita plánování územního rozvoje, soustředění finančních prostředků na zlepšování kvality života občanů a také účast na mezinárodních projektech. Menší obce, vyžívají sjednocení s většími obcemi, což jim přináší větší kvalifikovanost pracovníků a spolufinancování projektů. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 24)

3.2 Rozvojové strategie mikroregionů

Konjunktura vzniku mikroregionů započal již v 90. letech 20. století jako reakce na činnost ministerstva pro místní rozvoj, které charakterizovalo a vyhlásilo pravidla pro získávání finančních prostředků z dotačního programu obnovy venkova a obce se tedy za tímto účelem začaly sdružovat.

Rektořík a kolektiv (1999, str. 101) sepsali hlavní důvody vytvoření svazků obcí:

- podávání společných projektů za účelem spolufinancování potřebné infrastruktury jednotlivými obcemi, např. kanalizace do společné ČOV,
- řešení problémů z minulých let, které sahají nad rámec jedné obce, např. staré skládky,
- realizace cílů a naplňování zájmů pro zlepšení kvality života v obcích,

- společná ochrana práv a zájmů při styku s orgány státní správy, podnikateli, atd.,
- společný způsob podpory a spolupráce v regionu mezi místní státní správou, místní samosprávou, podnikateli a občany,
- soulad při tvorbě územních plánů a investičních záměrů a při obnovení venkovského charakteru obcí,
- získávání aktuálních informací nezbytných pro další rozvoj území,
- výměna zkušeností a informací mezi jednotlivými obcemi v mikroregionu.

3.3 Územní jednotky ČR

Podle Hendrycha jako každá současná země má i Česká republika své územní rozdělení. Územní samosprávné celky vykonávají svou působnost v rámci svého území vymezeného hranicemi oddělující je od jiných územních samosprávných celků. (Hendrych, 2012, str. 153)

Pro spravování celého území je důležitou součástí, aby bylo území, rozděleno a mohlo díky tomu docházet ke správě ve všech oblastech. Kraje jsou nejvyšší územně samosprávné celky, které jsou spojeny a tvoří tzv. regiony soudržnosti. Je tedy zapotřebí, aby bylo vysvětleno, jakým způsobem se člení Česká republika, jelikož je zřejmé, že jednotky NUTS II jsou sdružení krajů a kraje jsou vyšší územně samosprávné celky. Níže bude vysvětleno, jak se Česká republika člení a jak s tím souvisí rozvoj regionu spojeným s členstvím v Evropské unii a možnostech, jaké unie svými nástroji nabízí. (Hendrych, 2012, str. 154)

Obec

Podle Kadeřábkové a Pekové se v České republice jedná o základní územně samosprávný celek a zároveň také základní samosprávné společenství občanů, jež žijí na území, které je pro danou obec vymezeno. Obce jsou pak tzv. samosprávou. Samosprávou se v nejobecnějším smyslu rozumí především samostatné spravování záležitostí, které se bezprostředně dotýkají obyvatel. (Kadeřábková a kol., 2012, str. 16)

Samospráva je právo uspořádat a řídit část veřejných záležitostí ve vlastním zájmu a ve vlastní odpovědnosti. Své úkoly plní samospráva vlastními silami a prostředky. Výkon samosprávy je vázán jen právními předpisy a pro samosprávu obecně platí menší vázanost právem. Mezi orgány veřejné správy při výkonu samosprávy neexistují vztahy nadřízenosti

a podřízenosti, ani mezi orgány samosprávy navzájem, ani mezi orgány samosprávy a státní správou. (Horzinková a kol., 2010, str. 15)

Kadeřábková a Peková (2012, str. 19) také vymezuje, že obec je veřejnoprávní územní korporací a při realizaci svých pravomocí podléhá povaze veřejného úřadu. Tvoří ji obyvatelstvo, které společně užívá vymezené území (katastrální) a které má v ústavě zakotvené právo na samosprávu.

3.3.1.1 Znaký obce

Mezi základní znaky obce patří:

- vlastní území,
- občané obce,
- samostatná působnost,
- právní základ obce,
- péče o všestranný rozvoj území,
- hospodaření podle vlastního rozpočtu. (Kadeřábková a kol., 2012, str. 19)

4 REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Odborný výraz rozvoj znamená proces postupných změn, které přinášejí nárůst efektivity a účelnosti využívání zdrojů. Předpoklad rozvoje je pohyb z původního do žádoucího stavu. (Bauerová a kol., 2008, str. 210)

Regionální rozvoj je použití ekonomických zdrojů a procesů, dostupných v oblasti vedoucí k udržitelnému rozvoji a požadovanému hospodářskému výsledku, který splňuje hodnoty a očekávání podniků, obyvatel a návštěvníků. (Stimson a kol., 2006, str. 6)

4.1 Ukazatel regionálního rozvoje

Indikátor, je kvalitativní nebo kvantitativní proměnná, kterou můžeme měřit stupeň regionálního rozvoje. Indikátory zobrazují vývoj sledovaných jevů.

Ukazatelé mají vlastnosti, které je odlišují od běžných statistických. Indikátory mají úzký vztah ke stanoveným cílům v projektech, které představují zejména zvyšování kvality života, pomáhají k určování efektivity použitých zdrojů.

„Rozvojové indikátory jsou důležitým nástrojem k monitoringu pokroku směrem k udržitelnosti lidské společnosti. Pomáhají určit, kde bylo dosaženo úspěchů a kde je potřeba vyvinout větší úsilí.“ (Hrabánková a kol., 2011, str. 8)

Podle Bauerové se indikátory dělní na:

- objektivně ověřitelné: měří se pomocí dostupných postupů, jedná se o fakta.
 - objektivizované: vychází ze subjektivních pocitů, jde například o změny chování lidí.
- (Bauerová a kol., 2008, str. 19)

4.2 Hlavní aktéři regionálního rozvoje

V České republice je regionální politika prováděna na třech primárních úrovních:

- státní,
- krajské,
- obecní.

Tyto úrovně jsou jedny z klíčových aktérů regionálního rozvoje ČR. Státní úroveň provádí úlohu koncepční, programovou a výkonnou činnost jednotlivým složkám stáru v oblasti regionální politiky a podpory regionálního rozvoje. Státní úroveň také zajišťuje prostředky

ze státního rozpočtu a tvorbu odpovídajících legislativních opatření. (Wokoun, 2011, str. 147)

Krajská úroveň zajišťuje úrovni koncepční, programovou a výkonnou činnost samosprávných orgánů krajů v oblastech regionálního rozvoje. Při tvorbě a realizaci regionálního rozvoje, orgány kraje tvoří základní stavební jednotku a spolupracují s ústředními orgány státní správy. Orgány kraje také koordinují zájmy obcí ve věcech regionálního rozvoje nadobecního významu. (Wokoun, 2011, str. 147)

Obecní úroveň obstarává úlohu koncepční, programovou a výkonnou činnost samosprávných orgánů obcí. Zaměřuje se na oblast týkající se místního rozvoje, participace na realizaci regionálních programů a iniciační činnost v oblasti řešení nadmístních problémů. (Wokoun, 2011, str. 148)

4.2.1 Další aktéři regionálního rozvoje

Mezi dalšími aktéry regionální politiky se řadí:

- zákonodárné složky státu (Poslanecká sněmovna a Senát),
- výkonné složky státu (vláda, ústřední správní úřady a jimi řízené organizace),
- regionální rady (na úrovni regionů NUTS II) pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti,
- orgány samosprávy (na krajské a obecní úrovni),
- poradní a koordinační orgány (Řídící a koordinační výbor, Výbory regionálního rozvoje),
- rozvojové agentury (např. Agentura pro rozvoj podnikání, CzechInvest, CzechTrade),
- hospodářské a agrární komory, zájmová sdružení, zaměstnanecké a zaměstnavatelské organizace, agentury,
- instituce veřejného sektoru (školy, zdravotní a sociální zařízení, kulturní instituce),
- nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, nadace),
- subjekty soukromého sektoru. (Wokoun, 2011, str.149)

4.3 Rozvoj obcí

Rozvoj obcí závisí z velké části na ekonomické situaci občanů. Obce, především venkovského typu, zpravidla nenabízí dostačující množství pracovních příležitostí. Pracovní příležitosti jsou zde v obvyklých venkovských odvětvích, a to v lesnictví, zemědělství a potravinářství. Většina občanů musí za prací dojíždět do větších měst v okolí. Míra nezaměstnanosti není příliš odlišná od průměru České republiky, ale ekonomické příležitosti jsou v obcích venkovského typu nižší. Struktura vzdělanosti je v obcích rozdílná, ale objevuje se i paradox, že se zde objevují občané s nižší úrovní vzdělání. (Bernard, 2011, str. 135)

4.3.1 Postavení obce v rámci regionálního rozvoje

Každá obec má mezi hlavními úlohami se starat o své území, celkovou hospodárnost obce, zabezpečení potřeb svých občanů, ekonomickou stabilitu a zkvalitňovat život v obci. Díky těmito úlohám chrání veřejný zájem. (Hrabánková a kol., 2011, str. 43)

Města i obce jsou nyní v konkurenčním prostředí – usilují o zvýšení svého významu v oblasti vzdělávací, kulturní a ekonomické, soupeří o návštěvníky a přízeň investorů. Díky tomuto by měla města i obce využívat marketingového postoje a sledovat své silné a slabé stránky, omezovat hrozby, které brání rozvoj a využívat příležitosti. (Hrabánková a kol., 2011, str. 69)

Podle uplatňování a zpracování územních plánů, strategických rozvojových koncepcí a dalších dokumentů pro dlouhodobé a střednědobé plánování na úrovni regionů a obcí lze spojit sociální a ekonomický růst s hlediskem na kvalitu životního prostředí. (Hrabánková a kol., 2011, str. 69)

4.4 Program rozvoje regionu

Hlavním cílem programu rozvoje měst a obcí je stanovit území, identifikovat rozvojové předpoklady a problémy, poskytovat náměty a projekty k podpoře hospodářského a sociálního rozvoje regionu a vypracování strategii rozvoje regionu. Výstupem by měl být program, který umožní akceleraci podnikání v dané lokalitě z hlediska formování jejich podnikatelské strategie. Důležitost programu spočívá v budoucích investicích na daném území, jelikož slouží jako podklad pro investiční zájemce z tuzemska i zahraničí. (Bauerová a kol., 2008, str. 180)

Program rozvoje je dokument, který napomáhá k rozvoji obce nebo města a tím přispívá ke zlepšení konkurenceschopnosti a života obyvatel. Tato dokument vymezuje základní principy rozvoje obce či města, definuje cíle a opatření vedoucí k jejich dosažení. Program vytváří prostor pro vlastní náměty a projekty tvořící tento program rozvoje. Tvorba dokumentu je důležitá především proto, aby obec či město co nejefektivněji nakládala s omezenými finančními prostředky. Plnění programu rozvoje obce či města závisí na současné finanční situaci obce (města) a za získaných dotací. (Hrabalová, 2004, str. 17)

Každý program rozvoje obce nebo města se musí shodovat s danými cíli regionu, mikroregionu či kraje a musí korespondovat s národními strategiemi, zejména se Strategií udržitelného rozvoje ČR, která je základním rozvojovým dokumentem na národní úrovni. (Hrabánková a kol., 2011, str. 45)

4.4.1 Právní hlediska programu rozvoje regionu

Program rozvoje obce nebo města je obstaráván v souladu se zákonem o obcích jako dokument dlouhodobé i střednědobé povahy. Zákon o obcích koordinuje veřejné a soukromé aktivity demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického směru na území dané obce či města. Hlavním účelem programu rozvoje obce či města je všeobecný rozvoj a sladování jednotlivých zájmů tak, aby obce prosperovala jako celek. (Bauerová a kol., 2008, str. 181)

Z právního aspektu není program rozvoje obce a měst závazným dokumentem. Program rozvoje je předpisem indikativním a koordinačním, kde navržené záměry a postupy jejich realizace v něm obsáhnuté jsou závazné jen pro samotné pořizovatele. Pro jiné právnické a fyzické osoby činné v obci a města je program závazný je do míry, v jaké s ním prokáže svůj dobrovolný souhlas. (Bauerová a kol., 2008, str. 181)

4.4.2 Úkol programu rozvoje regionu

Následně jsou vypsány hlavní úkoly programu rozvoje měst a obcí.

- definovat společné zájmy obce, obyvatel a podnikatelských subjektů,
- definovat předpoklady realizace těchto zájmů včetně zajištění zdrojů jejich financování,
- optimalizovat územně-technické a sociálně-psychologické podmínky pro život a podnikání v obci,

- koordinovat vynakládání veřejných investic,
- definovat dlouhodobé záměry hospodářské a sociální politiky obce,
- posilovat sounáležitost a odpovědnost za rozvoj obce u obyvatel a podnikatelů.
(Hrabánková a kol., 2011, str. 45)

Program rozvoje regionu by měl sloužit především jako podklad pro:

- zpracování konkrétních podnikatelských a dalších investičních záměrů realizovaných v obci,
- sestavování obecního rozpočtu,
- novelizaci územního plánu obce,
- posuzování regionálních plánů a programů z pohledu obce,
- vstup obce na kapitálový trh. (Bauerová a kol., 2008, str. 198)

4.4.3 Obsah programu rozvoje regionu

Celý obsah programu rozvoje by měl odpovídat jeho účelu, úkolům a využití. V první části programu rozvoje regionu je uvedena analýza vnitřních a vnějších podmínek současného vývoje regionu, následně jsou definovány příležitosti a slabé stránky regionu. Na základě výsledků analýzy jsou definovány strategické cíle a směry rozvoje regionu a formulování návrhů a opatření vedoucí k jejich dosažení. V samém závěru programu rozvoje je navržen katalog projektů sloužící k naplnění strategie a definovaných cílů rozvoje regionu. (Bauerová a kol., 2008, str. 200)

4.5 Význam strategického plánování regionu

V dnešní době platí, že většina měst a obcí věnuje regionálnímu rozvoje, nebo regionálnímu plánování. Regionální plánování měst a obcí je blíže určeno strategickým plánováním, prostřednictvím kterého představitelé obcí a měst se snaží vytvářet koncept jejich rozvoje. Strategické plánování a následující stvoření strategie rozvoje napomáhá k rozvoji daného území a tím i zvýší celkovou konkurenceschopnost daného regionu, města či obce. Strategický plán spojuje prvotní pozici s tím, kam chce region jít a čeho chce dosáhnout. Smíme tedy říci, že strategické plánování je daný systematický proces, který obsahuje výběr cílů, úkolů a činností potřebných k dosažení určitého rozvoje území regionu. (Bauerová a kol., 2008, str. 171)

Strategický plán je orientován na dlouhodobé cíle regionu. S tím jsou zahrnuta určitá rizika a nejistoty zatěžující finální úspěšnost realizace plánu. Podle toho by měl být strategický plán dostatečně adaptabilní a flexibilní na možné změny podmínek. (Bauerová a kol., 2008, str. 172)

V České republice je strategický plán území regionu stanoven jako nástroj pro plánování a řízení regionu v zákoně o obcích, o krajích, a hlavně v zákoně o podpoře regionálního rozvoje. Blízko klasického konceptu rozvoje – územního plánu – je strategický plán veden více na rozvoj ekonomické a společenské sféry. Kdežto obsah územního plánu je přesně stanovený zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění aktuálnějších předpisu, strategického plánování může být víc zaměřen na konkrétní potřeby místních občanů. (Wokoun, 2008, str. 41)

4.5.1 Fáze strategického plánu

Strategický plán z pohledu plánování je procesem dlouhodobým. Regiony obvykle vytváří strategii rozvoje na období 3–5 let. Základní etapy strategického plánu rozvoje jsou následující:

1. nachystání procesu strategického plánování a následné vytvoření veřejně-soukromého partnerství,
2. rozbor současné situace regionu,
3. definování vize rozvoje regionu a vymezení problémových oblastí,
4. SWOT analýza,
5. vymezení cílů rozvoje regionu a opatření vedoucích k jejich naplnění,
6. uspořádání a příjem strategického plánu,
7. uskutečnění strategického plánu,
8. evaluace plnění strategického plánu a jeho následná aktualizace. (Hrabalová, 2004, str. 18)

4.5.1.1 *Nachystání procesu strategického plánování a následné vytvoření veřejně-soukromého partnerství*

Pro úplné fungování strategického plánu rozvoje regionu je nutné vytvořit orgán (výbor, komisi), který bude řídit samotný proces plánování. Tento orgán musí být tvořen ze zástupců místních zájmových skupin na území daného regionu. (Hrabalová, 2004, str. 18)

4.5.1.2 *Rozbor současné situace regionu*

V momentě, že chceme něco řídit a plánovat, je zapotřebí znát současnou situaci a důvody čím byla způsobena. V této situaci je nutné vytvořit profil komunity, který by zhodnotil postavení regionu v regionální ekonomice a objektivně by okomentoval ekonomickou charakteristiku regionu. Profil komunity je orientovaný na demografickou analýzu regionu, zabývá se otázkou bydlení, trhu práce, životního prostředí, infrastrukturou, zastoupení podniků a strukturou ekonomiky v daném regionu. (Hrabalová, 2004, str. 18)

Cílem profilu komunity je nalezení místních specifik a následné porovnání s regionálními či celostátními trendy, které mohou být příležitostí nebo naopak ohrožením pro region. Dílčím cílem je analýza současné ekonomické situace v regionu a celkové vztahy mezi jednotlivými subjekty. Protože je strategický plán orientován na ekonomický rozvoj daného území regionu, můžeme tento profil doplnit o analýzu podnikatelského prostředí regionu. Tato analýza může být zaměřena na celkovou spokojenost podnikatelských subjektů s veřejnými službami, samotné pomoci podnikům ze strany regionu nebo o představách o jejich budoucnosti. (Hrabalová, 2004, str. 18)

4.5.1.3 *Definování vize rozvoje regionu a vymezení problémových oblastí*

Definování vize rozvoje plánování nám dává celkovou představu o směru budoucího vývoje regionu. Jde o definování nejdůležitějších aspektů, jak by měl daný region v budoucnosti vypadat. Díky vymezení problémových oblastí budeme vědět, na které by se měl region v budoucnu zaměřovat. Jedná se o takové oblasti, které je region schopen zabezpečit jejich řešení všemi dostupnými zdroji. (Hrabalová, 2004, str. 19)

4.5.1.4 *SWOT analýza*

V případě že chceme mít co nejlépe zanalyzovanou současnou a budoucí situaci regionu, pomůže nám k tomu analýza vnitřního a vnějšího prostředí tzv. SWOT analýza.

- S – Stenghts: silné stránky

- W – Weaknesses: slabé stránky
- O – Opportunities: příležitosti
- T – Threats: hrozby

Vnitřní analýza, tedy analýza SW se zaměřuje na ty oblasti, které mohou být ovlivněny samotným chováním regionu. Vnější analýza, tedy OT analýza je zaměřena na oblast prostředí, které nejsou pod přímou kontrolou správy regionu a mají silný dopad na socioekonomický rozvoj regionu. Může se také stát, že určitá situace může být jak příležitostí, tak ohrožením. (Hrabalová, 2004, str. 19)

Například si můžeme představit výstavbu nového obchodního domu v regionu. Na jedné straně může dojít k likvidaci místních malých a středních podnikatelů zaměřených na oblast obchodu a následně i jejich dodavatelů na straně druhé se zvýší zaměstnanost a zákazníkům může být dodáváno kvalitnější zboží za nižší cenu. (Hrabalová, 2004, str. 19)

4.5.1.5 Vymezení cílů rozvoje regionu a opatření vedoucích k jejich naplnění

Po provedené analýze jsou následovně definovány cíle plánu rozvoje regionu, které jsou dále členěny na konkrétní opatření.

Cíle rozvoje regionu by měly být:

- reálné,
- srozumitelné,
- motivační: měly by motivovat k jejich dosažení,
- měřitelné: možnost určení, zda dochází k jejich naplňování,
- termínované.

Zároveň by zda měla být shoda mezi těmi, kdo stanovuje a těmi, kdo mají zájem o jejich dosažení. (Hrabalová, 2004, str. 19)

4.5.1.6 Uspořádání a příjem strategického plánu

V této etapě se definují priority pro každý jednotlivý cíl rozvoje regionu. Zajištění se vztahuje na zdroje regionu, jak na finanční, tak i další, na jejichž základě je určena strategie rozvoje daného regionu. S danou strategií by měl region seznámit širokou veřejnost a zároveň by měla být realizována veřejná diskuse. Důležitou částí je poté příjem strategického

plánu radou daného regionu. Výsledkem úspěšného plánování je následná realizace. (Hrabalová, 2004, str. 19)

4.5.1.7 *Evaluace plnění strategického plánu a jeho následná aktualizace*

Každý strategický plán musí být vyhodnocen z důvodu nalezení, zda jsou definované cíle aktuální, zda je uskutečnění plánu skutečně dosahováno a jaké přínosy přináší uskutečnění strategického plánu rozvoje regionu. Za tímto záměrem jsou zřizovány orgány, které mají za úkol vyhodnocovat plnění strategického plánu, popřípadě iniciovat změny. (Hrabalová, 2004, str. 20)

4.6 Finanční podpora regionálního rozvoje

Legislativní současný systém financování regionu (určení daní atd.) nezajišťuje municipalitám dostatečný finanční tok či motivaci k jejich získávání a díky tomuto je naprostá většina regionů finančně nesoběstačná. Finanční závislost nemění ani vlastní aktivita regionu (podnikání), které nijak výrazně nezvyšuje úroveň regionálního rozpočtu.

Mezi finanční prostředky pro rozvoj obce či města patří tři základní skupiny:

- vlastní prostředky obcí a měst,
- prostředky partnerů obcí a měst,
- cizí zdroje. © 2021. Asociace regionalistů.

4.6.1 Vlastní prostředky obcí a měst

Mezi vlastní prostředky obcí a měst spadá rozpočet obce, přesněji řečeno volné rozpočtové prostředky. Je to taková část, která zbyde po odečtení kapitálových a běžných výdajů obecního rozpočtu od souhrnného objemu finančních prostředků. Volné rozpočtové prostředky se poté použijí v souladu se schváleným programem rozvoje regionu, popřípadě na využití projektů a aktivit, které jsou uvedeny jako hlavní. © 2021. Asociace regionalistů.

4.6.2 Finanční prostředky od partnerů

Prostředky partnerů obcí a měst se člení následovně:

- finanční prostředky podnikatelských subjektů,
- finanční prostředky občanských sdružení, neziskových organizací a spolků,
- finanční prostředky občanů,

- finanční příjmy ze sdružování prostředků.

4.6.2.1 Finanční prostředky podnikatelských subjektů

Podnikatelské subjekty, kteří spolupracují a utrácení své finanční prostředky na takových aktivitách, které jim na konec zajišťují zvýšení vlastního rozpočtu. Takto získaný prospěch však nemusí být nutně podobou tržeb a podnikatelského zisku.

Podnikatelské subjekty spolupracují s obcemi i městy na zajištění budování zázemí pro volný čas, kvalitního bydlení, spolufinancování kulturních akcí apod. Hodně často se také objevují spolupráce ve spojení podnikatelských subjektů a místní veřejné správy v oblasti místních komunikací. Především se jedná o podíl na opravě či rekonstrukci silnic poškozených nadměrným použitím s vysokou zátěží v důsledku obslužnosti daného podniku. Dalším příkladem může jít i o zimní údržbu, která je zajišťována díky technice soukromých zemědělců. © 2021. Asociace regionalistů.

4.6.2.2 Finanční prostředky občanských sdružení, neziskových organizací a spolků

Finanční podpora pomocí občanských sdružení, neziskových organizací a spolků je obvykle formou zajištění kulturního života v obci. Tito partneři pořádají různé akce a z větší části, je financují z vlastních zdrojů. Obce nebo město při promyšlené spolupráci mohou přenechat různé aktivity partnerům, aby je zcela převzaly nebo zajišťovaly. Zajištění finančních prostředků lze poté zabezpečit pomocí zdrojů, které jsou dosažitelné jen pro neziskové organizace. © 2021. Asociace regionalistů.

4.6.2.3 Finanční prostředky občanů

V tomto okruhu finančních prostředků se jedná o možnou spolupráci. Různá města či obce mají zkušenost třeba s pokládkou dlažby na náměstí nebo s další možností, jako je například obnova parku. Účast na těchto aktivitách může město či obec delegovat na své občany, a to v podobě příspěvku na dlažbu nebo na vysazení stromů. Tímto však nelze financovat běžné aktivity a není vhodné jimi vyrovnávat rozpočtové schodky. Jedná se jen o doplňkový příjem, který upevňuje sounáležitost s občany a vytvoření pozitivního vztahu občana k obci. © 2021. Asociace regionalistů.

4.6.2.4 Finanční příjmy ze sdružování prostředků

Tento způsob financování bývá většinou zpravidla účelový, případně může být součástí činnosti svazku obcí a měst. Pár obcí či měst na základně písemné dohody sdružuje své

finanční prostředky na kolektivní zajišťování a financování dohodnutých aktivit. Spojení prostředků vede k dosažení větší efektivity použití veřejných financí. © 2021. Asociace regionalistů.

4.6.3 Cizí zdroje

Cizí zdroje se dělí následovně:

- účelové dotace,
- návratné finanční zdroje.

4.6.3.1 Účelové dotace

U účelových dotacích se jedná o zdroj tzv. nenávratný příjem, který je charakteristický přesným vymezením účelem použití a možností poskytovatele (stát, EU, kraj) vměšovat se do rozhodování nižších orgánů podle přijatých rozvojových pravidel. Jedná se v běžné praxi především o dotace krajů, státní dotace (granty, fondy) a v poslední řadě o dotace ze strukturálních fondů evropské unie. Pomocí této finanční pomoci je třeba ve většině případů počítat také s financováním formou vlastních finančních prostředků. © 2021. Asociace regionalistů.

Mezi hlavní charakteristiku dotačních programů ze strukturálních fondů je participace poskytovatele dotace na rozvoji či využití aktivit. Díky tomuto pohledu je třeba brát uvedený zdroj jako specifický druh naplňování principu partnerství. © 2021. Asociace regionalistů z.s.

4.6.3.2 Návratné finanční zdroje

Mezi návratné finanční zdroje patří příjmy, které jsou v rozpočtu obce či města pouze dočasně s povinnou návratností.

Jedná se o:

- úvěr od peněžního ústavu,
- návratné půjčky a finanční pomoci od jiných než peněžních subjektů,
- příjmy z emisí obligací a dalších cenných papírů.

Rozhodne-li se obec či město využít návratné finanční zdroje, vznikne jim dluh a musí v budoucnu počítat s jeho splácením. Splácení však může být v obci či městě problémem, kvůli omezeným příjmům a složitému snižování výdajů. Obec či město prostě musí před

každým přijetím těchto návratných finančních zdrojů pečlivě zanalyzovat současnou situaci a počítat s budoucí finanční situací včetně zhodnocení možných dopadů v možnosti neplacení dluhu. © 2021. Asociace regionalistů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 JIŽNÍ VALAŠSKO

Tato kapitola představuje detailní popis mikroregionu Jižní Valašsko z hlediska územního vymezení a socioekonomických charakteristik. Jak již bylo uvedeno v teoretické části, lze pojem „mikroregion“ jednoduše popsat jako obecní sdružení k dosažení společných cílů a vzájemné spolupráce obcí.

5.1 Charakteristika

V roce 1999 26 starostů založilo Sdružení obcí mikroregionu Jižní Valašsko. První sídlo sdružení mikroregionu Jižní Valašsko se nacházelo ve Štítné na Vlárí, avšak 30. března v roce 2015 se sídlo přestěhovalo do Valašských Klobouk. Jako první předsedkyní byla zvolena paní Marie Hrnčířiková, ale v roce 2015 byla vyměněna za nového předsedu pana Ing. Martina Janíka. Místopředsedkyní mikroregionu Jižní Valašsko byla zvolena paní Bc. Alena Nováková, která je souběžně starostkou obce Nedašov. © 2021 Mikroregion Jižní Valašsko

Hlavním tématem činnosti Sdružení mikroregionu Jižní Valašsko je spolupráce v oblasti:

- školství,
- zdravotnictví,
- veřejného pořádku,
- zemědělství,
- sportu,
- kultury,
- ochrany životního prostředí,
- udržení pracovních míst,
- podpory cestovního ruchu atd.

Dále pak plnit úkoly v oblasti ochrany ovzduší, správy městského majetku, místních komunikací, lesů, sportovní a kulturní zařízení, veřejné osvětlení, zajištění čistoty obce, správa veřejné zeleně, komunální sběr, odvodnění, čištění odpadních vod a zajištění, aby oblast měla odpovídající dopravní služby. Mikroregion Jižní Valašsko se věnuje hlavně hospodářskému a kulturnímu rozvoji. © 2021 Mikroregion Jižní Valašsko

5.2 Geografické vymezení mikroregionu Jižní Valašsko

Mikroregion Jižní Valašsko se nachází na východní straně České republiky u hranic se Slovenskou republikou. Mezi obce mikroregionu Jižní Valašsko patří 20 obcí, které jsou součástí Zlínského kraje, z toho všechny obce patří do okresu Zlín. Obce také zároveň patří pod obce s rozšířenou působností Valašské Klobouky a Luhačovice. Mikroregion jako celek sousedí na severozápadní straně s Vizovickým mikroregionem, na západní straně s mikroregionem Luhačovicko, na jihozápadní straně a jihu sousedí s Uherskobrodským mikroregionem. Dále pak na severu sousedí s Vsetínským mikroregionem a na východní straně a jihovýchodní straně se slovenskými obcemi Trenčínského kraje. Celá příhraniční oblast mezi Českou a Slovenskou republikou v okrese Zlín patří do území mikroregionu Jižní Valašsko. Hraniční čára dlouhá 30 km vede mezi katastry obcí Šanov a Študlov.

Oblast se nachází na jihu Valašska, mezi hřebeny Bílých Karpat a Vizovickými vrchy. Více než polovina území se nachází v chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Větší část zbylého území pak spadá alespoň do Přírodního parku Vizovické vrchy. © 2021 Mikroregion Jižní Valašsko

5.2.1 Obce spadající do území mikroregionu

Jak bylo uvedeno výše, původní složení mikroregionu Jižní Valašsko zahrnuje 26 obcí, z nichž 3 mají statut město. Obce, které patří pod mikroregion, jsou vypsány níže:

- obec Drnovice, Haluzice, Jestřabí, Křekov, Lačnov, Lipová, Loučka, Návojná, Nedašov, Nedašova Lhota, Petrůvka, Poteč, Rokytnice, Rudimov, Šanov, Štítná nad Vláří – Popov, Študlov, Tichov, Újezd, Valašské Příkazy, Vlachova Lhota, Vlachovice, Vysoké Pole a dále město Brumov-Bylnice, Valašské Klobouky a Slavičín. © 2021. Mikroregion Jižní Valašsko

Nyní je území mikroregionu složeno z 20 obcí, z nichž 2 mají statut města.

- obec Drnovice, Haluzice, Jestřabí, Loučka, Návojná, Nedašov, Nedašova Lhota, Petrůvka, Poteč, Rokytnice, Šanov, Štítná nad Vláří, Študlov, Újezd, Valašské Příkazy, Vlachova Lhota, Vlachovice, Vysoké pole, město Brumov-Bylnice a Valašské Klobouky. © 2021. Mikroregion Jižní Valašsko

Obr. 1 Mapa mikroregionu Jižní Valašsko (© 2021. Mikroregion Jižní Valašsko)

5.3 Socioekonomická analýza mikroregionu Jižní Valašsko

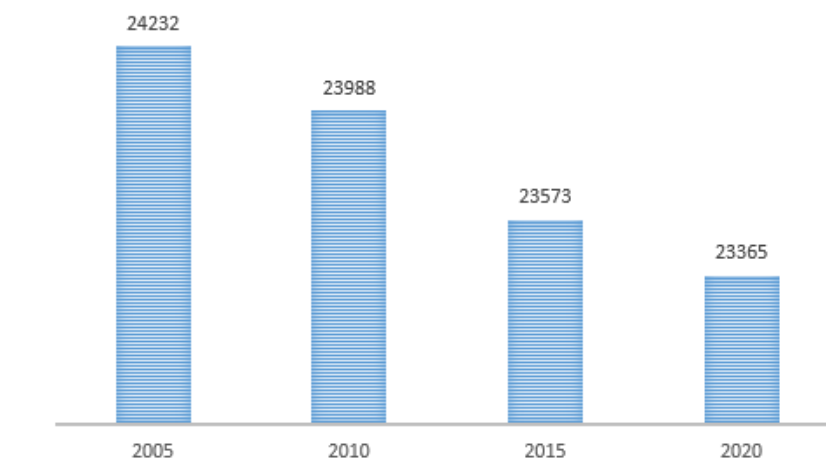
Sociálně-ekonomická analýza mikroregionu Jižní Valašsko popisuje současný stav území. V této části práce, vzhledem k obsahu a tématu jsou detailně popsány základní socioekonomické charakteristiky.

5.3.1 Obyvatelstvo

Tato část představuje vývoj populace a její pohyb v mikroregionu Jižní Valašsko a další charakteristiky, které lze použít k rozdělení populace. Patří mezi ně například věk a struktura vzdělání. Další a zároveň posledním bodem této kapitoly je zároveň počet obyvatel, ekonomická aktivita a míra nezaměstnanosti. Účelem této kapitoly je představit základní definici populace v mikroregionu Jižní Valašsko.

5.3.1.1 Populační vývoj

Vývoj populace a její věková struktura jsou důležitými ukazateli pro rozvoj mikroregionu. V roce 2020 bylo v mikroregionu Jižní Valašsko 23 365 obyvatel. Podle grafu níže je vidět, že počet obyvatel na území mikroregionu má neustálou klesající tendenci. Tyto získané informace mají negativní vliv na celý mikroregion.

Obr. 2 Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Jižní Valašsko (vlastní zpracování)

5.3.1.2 Migrace obyvatelstva

Populační vývoj je ovlivňován dvěma faktory:

1. Přírozený přírůstek: je určen rozdílem počtu narozených a zemřelých obyvatel.
2. Migrační saldo: zjišťuje rozdíl obyvatel přistěhovalých a vystěhovalých.

Podle zjištění je již zřejmé, z jakého důvodu je v mikroregionu Jižní Valašsko stále klesající počet obyvatel. Hlavním důvodem jsou právě tyto dva zmiňované faktory, protože ani jeden z nich nemá ve sledovaných letech 2005–2020 kladnou hodnotu. Přírozený přírůstek v roce 2012 měl největší zápornou hodnotu, a to z toho důvodu, že počet zemřelých přesahoval až 53 obyvatel nad počtem narozených. Až v roce 2014 se přírozený přírůstek začal pozvolně růst, to ale bylo zastaveno v roce 2016, kdy opět začal klesat. V celém Zlínském kraji je stejně jako v mikroregionu přírozený přírůstek ve vysokých záporných hodnotách.

Dalším důvodem klesající tendence počtu obyvatel má také migrační saldo. Většina obyvatel z mikroregionu Jižní Valašsko se stěhují mimo oblast mikroregionu a počet nově příchozích obyvatel je minimální. Hlavním důvodem, proč se to tak děje je stěhování obyvatel do větších měst za práci a větší nabídkou služeb. Nejvyšší hodnota migračního salda byla v roce 2013, kdy počet vystěhovalých bylo o 92 obyvatel více než počet přistěhovalých. Ve Zlínském kraji má migrační saldo stejnou tendenci jako v mikroregionu Jižní Valašsko, a to tendenci klesající.

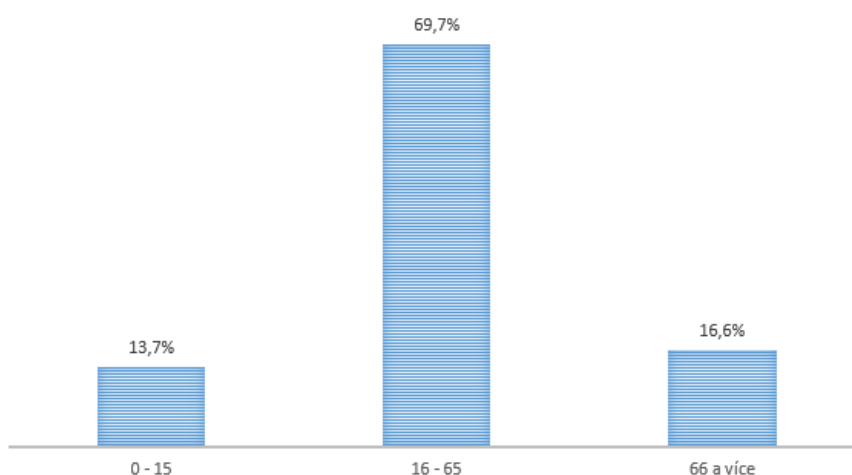
5.3.1.3 Věkové složení obyvatelstva

Obrázek č. 3 níže nám zobrazuje věkovou strukturu obyvatelstva mikroregionu Jižního Valašska v roce 2020. Věková struktura obyvatelstva se člení na tři základní kategorie:

- 0–15 let: předproduktivní věk obyvatelstva,
- 16–65 let: ekonomicky aktivní obyvatelstvo,
- 66 let a více: postproduktivní věk obyvatelstva.

Podle tohoto grafu je zřejmé, že podíl obyvatelstva ve věku 0–15 let stále klesá. Největší podílu počtu obyvatelstva je ve skupině 16–65 let (ekonomicky aktivní obyvatelstvo), což pro mikroregion má velký význam a dopomůže to k budoucímu rozvoji mikroregionu. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo představuje 69,7 % z celkového počtu obyvatel mikroregionu Jižní Valašsko z roku 2020. Podíl obyvatel v předproduktivním věku je 13,7 % z celkového počtu obyvatel mikroregionu a podíl obyvatel v postproduktivním věku je 16,6 % z celkového počtu obyvatel mikroregionu Jižní Valašsko.

Mezi dalším faktorem, který musíme sledovat a je důležitý pro socioekonomickou analýzu je index stáří. Index stáří zobrazuje, kolik je v populaci obyvatelstva lidí ve věku nad 65 let na 100 dětí, které jsou ve věku 0–15 let. Index stáří na území mikroregionu Jižní Valašsko v letech 2015–2020 je vyšší než 100, což zobrazuje, že v mikroregionu je vyšší počet obyvatel ve věku nad 65 let než počet dětí ve věku 0 – 15 let.

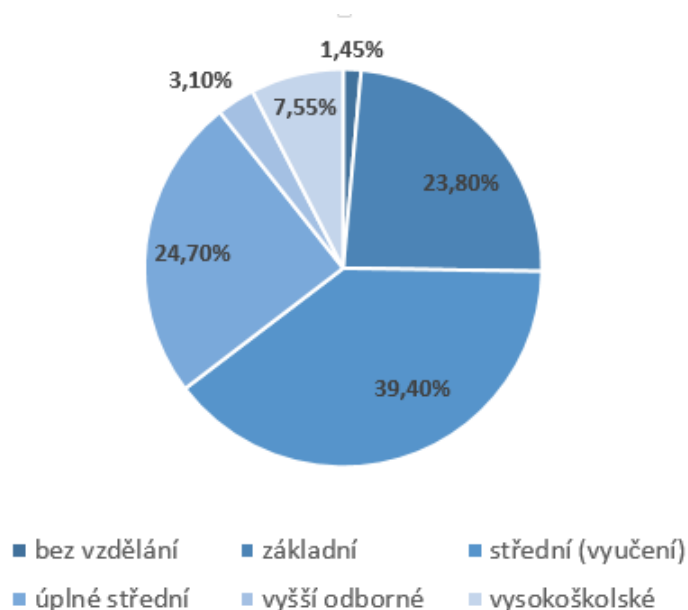
Obr. 3 Struktura obyvatelstva v mikroregionu Jižní Valašsko v % (vlastní zpracování)

5.3.1.4 Složení obyvatelstva podle vzdělanostní struktury

Údaje o struktuře získaného vzdělání obyvatelstva se zjišťují při sčítání obyvatel. Sčítání obyvatel probíhá jednou za 10 let a sčítají se pouze osoby starší 15 let. Na obrázku níže je zobrazena struktura vzdělání u obyvatelstva z mikroregionu Jižního Valašska. Kategorie struktury vzdělání jsou následující:

- bez vzdělání.
- základní vzdělání,
- střední (vyučení, bez maturity),
- úplné střední vzdělání,
- vyšší odborné vzdělání,
- vysokoškolské vzdělání.

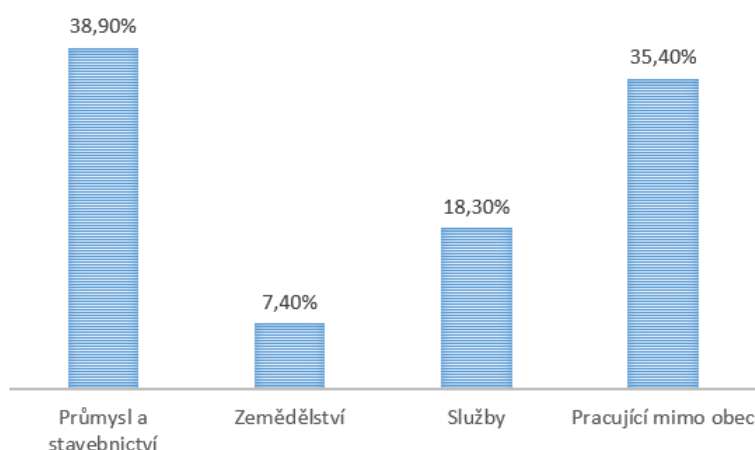
Největší podíl počtu obyvatel je v kategorii střední vzdělání včetně vyučení, ale bez maturity a to 39,4 % z celkového počtu obyvatel mikroregionu starších 15 let. Učňovské obory jsou v dnešní době velmi podporované a uplatnění na trhu je velké, protože neustále v této kategorii počet osob ubývá. Větší část obyvatelstva, nyní ale touží po lepší práci s lepším platovým ohodnocením a z toho důvodu ze středních škol obyvatelé pokračují dále na vysoké školy. Podíl vysokoškolských obyvatel po sčítání lidu 2011 byl 7,55 %, můžeme však předpokládat, že po novém sčítání v roce 2021 tento podíl vzroste. Úplné střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou má 24,7 % obyvatelstva mikroregionu. Základní vzdělání má 23,8 % obyvatelstva a vyšší odborné vzdělání má 3,1 % obyvatel. V mikroregionu Jižní Valašsko, se ale také nacházejí obyvatelé úplně bez vzdělání a to podílem 1,45 % obyvatel.

Obr. 4 Vzdělanostní struktura obyvatel na území mikroregionu Jižní Valašsko v % (vlastní zpracování)

5.3.1.5 Populační ekonomická aktivita

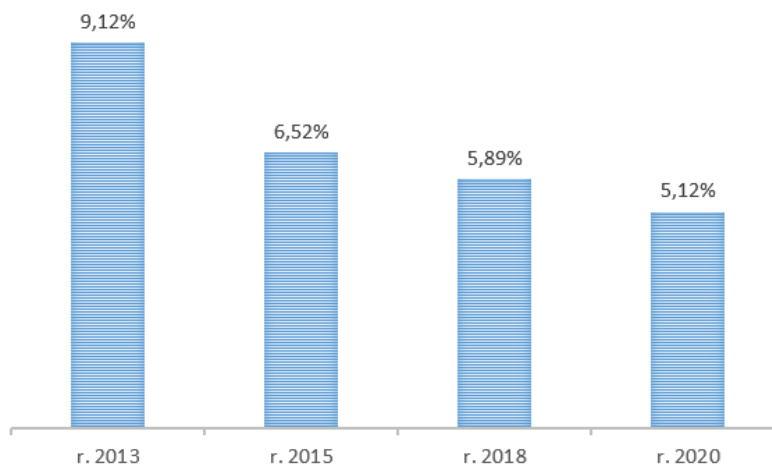
Údaje o tom, jak je populace ekonomicky aktivní se získávají také při sčítání lidu, které proběhlo v roce 2011 a provádí se každých 10 let. Na obrázku níže můžeme tedy vidět hodnoty z roku 2011. Na území mikroregionu Jižní Valašsko je 47,1 % ekonomicky aktivního obyvatelstva z celkového počtu obyvatel. Z grafu níže je zřejmé, že největší podíl obyvatel na území mikroregionu pracuje v průmyslu a stavebnictví 38,9 % a to z podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nejmenší podíl obyvatelstva pracuje v oboru zemědělství a to 7,4 % dále pak ve službách pracuje 18,3 % obyvatel mikroregionu Jižní Valašsko. Celých 35,4 % obyvatel vyjíždí za prací mimo obec, což je negativní informace pro mikroregion Jižní Valašsko.

Obr. 5 Populační ekonomická aktivita na území mikroregionu Jižní Valašsko v % (vlastní zpracování)

5.3.2 Míra nezaměstnanosti

Následující obrázek znázorňuje míru nezaměstnanosti v letech 2013–2020. Z obrázku je zřejmé, že míra nezaměstnanosti na území mikroregionu Jižní Valašsko má klesající tendenci. V roce 2013 byla míra nezaměstnanosti nejvyšší to 9,12 %. V roce 2015, se ale snížila na 6,52 %. V následujících letech po roku 2015 stále klesá, jak lze vidět na obrázku níže.

Obr. 6 Míra nezaměstnanosti na území mikroregionu Jižní Valašsko v % (vlastní zpracování)

5.3.3 Sociální péče

I když ve venkovských oblastech stále existuje model, kde žije pospolu více generací, je za potřebí i zařízení, kde se zajišťuje rodinná péče a péče o slabší. Existují také kapacitní

problémy v oblasti lékařské péče a sociální péče o mentálně postižené. Podle statistických odhadů je v každé populaci okolo 10–11 %. Právě teď jsou sociální dávky a péče zajišťovány zvláště státem a jeho institucemi. V oblasti služeb sociální péče by tuto roli měly kromě státu převzít i obce.

5.3.4 Ekonomická analýza

Z ekonomického hlediska lze mikroregion popsat jako průmyslový. Jedním z nevýznamnějších zaměstnavatelů v mikroregionu je firma Groz Beckert se sídlem Valašské Klobouky, zabývající se výrobou jehel. Významným způsobem rozšiřuje svůj provoz a tím snižuje celkovou nezaměstnanost na území mikroregionu Jižního Valašská. Další významnou firmou, která sídlí v mikroregionu je TVD – Technická výroba, a.s. Firma se zabývá výrobou rozvaděčových skříní a kovovým nábytkem. TVD je zaměstnavatelem více než 600 kvalifikovaných pracovníků. Firma se podílí na rozvoji a stabilitě práce v regionu v kombinaci s její tradicí, značkou a stabilitou a je jednou z hlavních zaměstnavatelů v regionu.

Dalším rozvinutým odvětvím je lesnictví. V mikroregionu sídlí firma Kloboucká lesní, která sídlí v Brumově – Bylnice. Patří také mezi významné zaměstnavatele mikroregionu. Zabývá se výsadbou stromů, jejich následným prodejem a zpracováním dřeva.

5.3.4.1 Podnikatelský sektor

Z rejstříku ekonomických subjektů je zřejmé, že úměrně s celostátním měřítkem, je vysoká aktivita v podnikatelském sektoru (17 % z celkového počtu obyvatel). I když tento ukazatel nelze přeceňovat, není pochyb o tom, že za příznivějších obchodních podmínek se malé a střední podniky oživily. V mikroregionu se nachází obce, které jsou vhodné svou polohou pro další ekonomický rozvoj.

5.3.5 Dopravní infrastruktura

Rozvoj dopravní infrastruktury ve Zlínském kraji, zejména rozvoj silniční sítě, je jednou z hlavních priorit, protože zvýší atraktivitu regionu pro investory a tím se zvýší i jeho konkurenceschopnost. Dopravní infrastruktura na území mikroregionu Jižní Valašsko je slabá. Do dopravní infrastruktury na území patří:

- silniční síť,
- vlaková doprava,

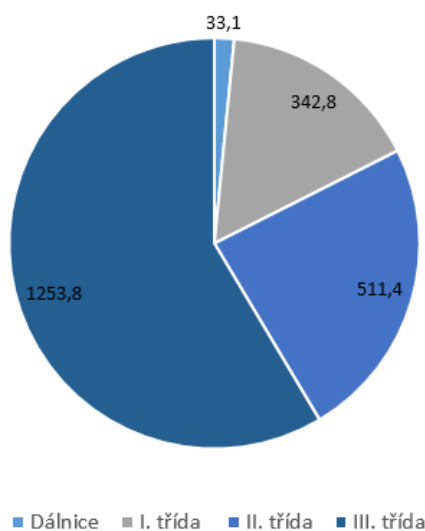
- autobusová doprava.

Vlakovou dopravu na území mikroregionu zajišťuje Arriva a autobusovou dopravu nově od roku 2021 zajišťuje ČSAD BUS Uherské Hradiště a.s. Dopravce zajišťuje jak dálkovou dopravu, tak i městskou hromadnou dopravu a přepravu cyklistů pomocí Valašského cyklobusu.

5.3.5.1 Silniční síť

Dostupnost území umožňuje silnice I/69 mezi Vsetínem a Vizovicemi, která spojuje mikroregion Jižní Valašsko se Zlínem. Dlouhodobým plánem je vybudování severního okruhu, který zabezpečí dopravu nákladních aut a kamionů.

Ve Zlínském kraji, kde se mikroregion Jižní Valašsko nachází je 33,1 km dálniční sítě, 342,8 km silnic I. třídy, 511,4 km silnic II. třídy a 1253,8 km silnic III. třídy. Jak lze vidět na obrázku níže, je zde velký rozdíl mezi poměrem silnic III. třídy a dalšími typy sítě. Více než polovina dopravní sítě tvoří silnice III. třídy.

Obr. 7 Silniční síť na území Zlínského kraje v km (vlastní zpracování)

5.3.5.2 Vlaková doprava

Na území mikroregionu Jižní Valašsko jsou hlavní uzly:

- Hranice na Moravě – Valašské Meziříčí – Vsetín – Horní Lideč – Střelná – Púchov
- Vsetín – Velké Karlovice.

Na trati jsou spoje osobních vlaků, dálkových rychlíků a expresů ze Slovenska do Prahy. Je zde možnost dopravy invalidních občanů i jízdních kol, protože je na území vedeny moderní vlakové soupravy.

5.3.6 Cestovní ruch

Podpora rozvoje cestovního ruchu je jednou z nejdůležitějších činností mikroregionu. Je to podmíněno přírodním bohatstvím, zeměpisnou polohou a historických památek. Na území je široká soustava cyklostezek, přírodních zajímavostí. Na území mikroregionu lze navštívit muzeum ve Valašských Kloboukách, hrad v Brumově – Bylnici, zámek ve Slavičíně a Návojně.

6 REALIZOVANÉ PROJEKTY NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO

Mikroregion Valašsko využívá finanční prostředky pomocí fondů Evropské unie, ale i pomocí Ministerstva pro místní rozvoj České republiky.

6.1 Za poznáním a rozvojem mikroregionu Jižní Valašsko

Účelem projektu je vytvoření informačních a propagačních materiálů na podporu spolupráce mezi obcemi při obnově a rozvoji venkovských oblastí. V informačních a propagačních materiálech bylo začleněno celé území mikroregionu. Celkem bylo vyrobeno 6 příruček, které byly zaměřeny na téma:

- historie,
- kultura,
- příroda a volný čas,
- ubytování a stravování,
- služby.

Tyto brožury se nacházejí ve 20 obcích z území mikroregionu Jižní Valašsko a mohou je získat turisté, občané nebo kdokoli jiný. Celkem bylo publikováno 4 800 ks příruček. Součástí projektu je seznámení představitelů obcí (20) mikroregionu Jižní Valašsko s osvědčenými postupy při přípravě projektů pro rozvoj a podporu venkova. Toto bylo dosaženo pomocí návštěvy představitelů v mikroregionu Mikulovsko, kde zástupci obcí získaly příklady praxe od jiných úspěšných žadatelů.

Tento projekt byl financován pomocí dotací Ministerstva pro místní rozvoj České republiky.

Realizace projektu byla v období: **duben 2017–říjen 2017**

Celkové náklady projektu: **277 000,80 Kč**

Výše dotace získané pomocí MMR: **177 310,00 Kč**

Podíl mikroregionu na náklady projektu: **99 690,80 Kč.**

© 2021. Valašské Klobouky

6.2 Projekt Centrum společných služeb

Obce z území mikroregionu Jižní Valašsko byly zapojeny v červenci 2016 do projektu Svazu měst a obcí. Projekt by zaměřený na provoz a vytvoření Centra společných služeb v rámci Dobrovolných svazků obcí. Celý projekt zahrnující přípravné a závěrečné fáze trvala do 30. 06. 2019.

Předními podporovateli projektu na území, v rámci, kterého budou vznikat centra společných služeb, jsou dobrovolné svazky obcí. Projekt celkově zapojil 86 dobrovolné svazky obcí, pokrývající celou Česko republiku.

Hlavním cílem projektu je, že v rámci centra společných služeb budou poskytovány služby v rámci veřejné správy, které kladou důraz na samosprávné kompetence, ale i v přenesené působnosti. Dílčím cílem je zefektivnit poskytování veřejných služeb občanům. Klíčovou aktivitou, která zajistí dosažení cíle je poskytování veřejného poradenství.

Služby centra společných služeb pro starosty obcí:

- odborné poradenství v oblasti přeneseného výkonu státní správy,
- odborné konzultace týkající se rozvoje obce, správního a právního poradenství,
- poskytování administrativní podpory při vedení obcí.

Služby centra společných služeb pro občany:

- poskytování informací v sociální oblasti (rozsah poskytovaných služeb, poskytovatelé sociálních služeb, možnost sociálního bydlení)
- poskytování informací v oblasti finanční gramotnosti,
- poskytování dotačních poradenství,
- odborné poradenství v oblasti správních poplatků,
- poskytování informací v oblasti podnikání (nutné kroky z podnikání, jak začít podnikat, jak si založit obchodní společnost.

6.3 Aktivity mikroregionu Jižní Valašsko

Většina aktivit, které prováděl v rámci projektu mikroregion Jižní Valašsko, byly odborné poradenství týkající se výkonu veřejné správy. Větší část (2/3) prováděných aktivit spadaly do dotačního poradenství a týkala se toho, jak dotace získat. Na aktivity dále následovali

služby, které byly prováděny pro obce, příspěvkové organizace, mateřské školy ale i občanům z mikroregionu Jižní Valašsko. Služby, které byly poskytovány, byly na téma dotačního poradenství.

V rámci projektu Centrum společných služeb mikroregion Jižní Valašsko kromě poradenské činnosti zpracovával projektové žádosti a vyúčtování projektů. Mikroregion prováděl pravidelné setkání starostů obcí, které spadají do území mikroregionu, a poskytoval jim poradenství v oblasti činnosti orgánů obce.

Další aktivity:

- veřejné zakázky – administrativa a realizace poptávkového řízení,
- výběrové řízení – kontrola zadávacích podmínek,
- odborné poradenství – evidence obyvatel, organizace krajských voleb,
- legislativní poradenství – kupní smlouvy, tvorba usnesení,
- školení pro starosty,
- zpracování žádostí o grant neziskovým organizacím na území mikroregionu,
- poradenství a vytvoření projektu pro Mateřské školy.

Služby a poradenství v rámci Centra společných služeb jsou obce spadající do mikroregionu Jižní Valašsko poskytovány zdarma. © 2021. Valašské Klobouky

6.4 Rozbor dopadu projektů mikroregionu Jižní Valašsko

Mikroregion formálně dosud nevytvořil žádnou závěrečnou monitorovací zprávu k posouzení dopadu projektů na území.

Z výše uvedených projektů je zřejmé, že se mikroregion zabývá převážně na projekty k pomoci získání dotační titulů pro všechny subjekty, které se na území nachází. Realizace projektů přispívá k větší konkurenceschopnosti regionu, zvýšení zaměstnanosti a zlepšení životní podmínky na život.

Realizované projekty napomáhají snižovat míru nezaměstnanosti v mikroregionu. Podařil se zlepšit jeden ze základních předpokladů územního rozvoje, a to zlepšení poskytování pracovních příležitostí. To přispělo ke zlepšení kvality konkrétních příhraničních oblastí (dostupnost přeshraniční spolupráce, kvalita infrastruktury).

Vzájemná konzultace, výměna zkušeností mezi členy mikroregionu přináší významné efekty a úspěchy při ovlivňování rozhodování státních či jiných veřejných subjektů. Z hlediska ekonomického, sociálního a kulturního dochází ke zhodnocení rozvojového potenciálu celého území mikroregionu Jižní Valašsko.

7 SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO

SWOT analýza se zabývá silnými, slabými stránkami, příležitostmi a ohrožením, které se nachází na území mikroregionu Jižní Valašsko.

Silné stránky

- geografická poloha (hranice se Slovenskem),
- rozsáhlý cestovní ruch,
- rozsáhlá síť cyklostezek,
- lidová tvorba, zvyklostí a Valašský folklór,
- kvalitní životní prostředí a ovzduší,
- panenská příroda,
- hustá síť turistických tratí – 30 naučných tras,
- časté konání kulturních akcí zaměřené na folklór,
- vlídné podmínky pro zimní sporty: lyžařská střediska, upravené běžkařské tratě,
- příznivé geografické podmínky pro rozvoj agroturistiky,
- rozlehlá chráněná krajinná oblast Beskydy.

Slabé stránky

- nízké procento zahraničních návštěvníků,
- velký počet jen jednodenních návštěvníků,
- nedostatečná spolupráce veřejného sektoru s podnikatelským sektorem,
- nízká spolupráce mezi ostatními mikroregiony a se Slovenskou republikou,
- nevyužitý potenciál lyžařských středisek v letním období,
- špatný stav silnic II. a III. třídy,
- nevyhovující stav sportovních a kulturních zařízení,
- špatná kvalita ubytovacích zařízení,
- omezený počet vodních ploch,
- nízká propagace mikroregionu Jižní Valašsko.

Příležitosti

- Rozvíjet venkovský cestovní ruch prostřednictvím národní venkovské sítě zaměřené na zemědělskou turistiku a venkovské volnočasové aktivity.
- Z důvodu útěku lidí od civilizace, roste poptávka po agroturistice a venkovském cestovního ruchu.
- Lepší využívání fondů Evropské unie a dalších dotací a zdrojů podporující rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu.
- Možnost zaškolení a rekvalifikovat zaměstnance podle potřeby trhu.
- Využití dotací na školení zaměstnanců k podpoře oblastí, jako je např. jídlo a pohostinství, sociální služby nebo ekonomika.
- Spolupráce se sousedními regiony a Slovenskou republikou – například propojení cyklistických stezek.
- Zlepšení marketingu na území mikroregionu Jižní Valašsko prostřednictvím sociálních sítí, webech, e-mailu, propagačních materiálů, časopisech nebo propagačních filmech a reklamách.
- Rozvoj služeb cestovního ruchu, ochrana infrastruktury a kulturního dědictví.
- Zvyšující se zájem obyvatel České republiky o oblast Valašska.
- Zájem o tradiční kuchyni spojenou s Jižním Valaškem.
- Rozšíření nabídky letních sportů a aktivit na nevyužitých zimních středisek.
- Vylepšení dopravní sítě.

Hrozby

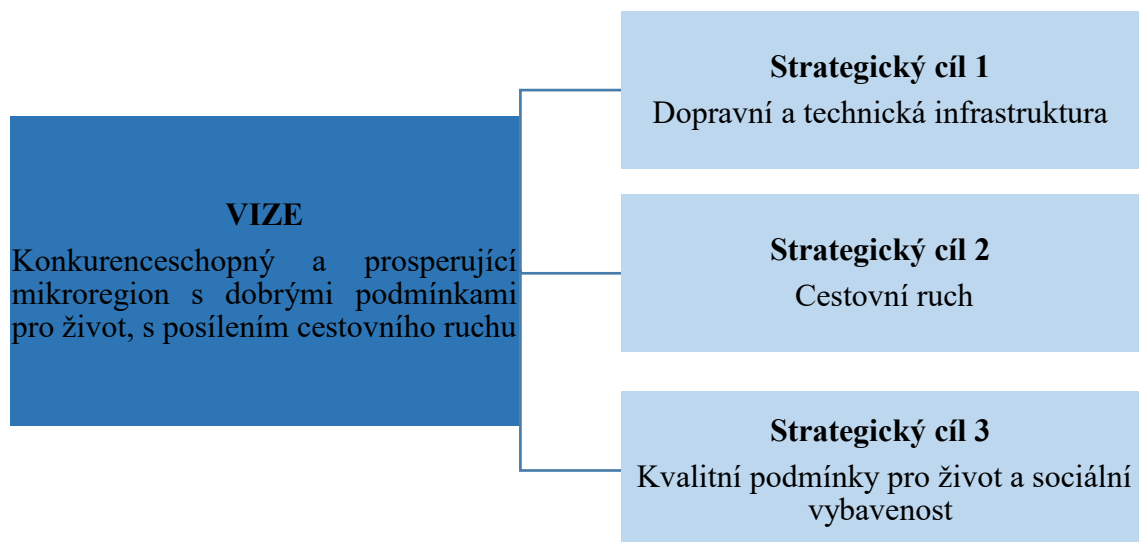
- Snižování počtu pracovních sil do ekonomicky vyspělejších regionů. Hlavním důvodem jsou nižší mzdy na území mikroregionu Jižní Valašsko.
- Stárnutí populace vede ke snížení pracovní síly.
- Růst sociálně nepřizpůsobivých obyvatel, který zapříčiňuje růstu vandalismu. Jsou ohroženy soukromý i veřejný majetek.
- Neúspěšné čerpání finančních prostředků pomocí dotačních fondů z Evropské unie.
- Nízké investice do rozvoje cestovního ruchu.

- Nízké povědomí o turistických možnostech na území mikroregionu.
- Omezení ze strany chráněné krajinné oblasti Beskydy.
- Zastaralá silniční síť.
- Některé památky zanikají kvůli svému rozpadu, devalvaci a zničení z důvodu nedostatku finančních prostředků.

8 STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO

Strategie mikroregionu vychází ze socioekonomické analýzy, která hodnotí různé znaky mikroregionu a také ze SWOT analýzy, ve které jsou uvedeny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Při definování strategie mikroregionu využívám svých poznatků o stavu mikroregionu získané pomocí toho, že jsem obyvatelem jedné z obce mikroregionu Jižní Valašsko.

Mikroregion Jižní Valašsko zkouší být atraktivním místem pro turisty. Snaží se nabídnout bohaté kulturní dědictví, historii a krásnou přírodu. Dobře rozvinutý turistický ruch může zlepšit podmínky obyvatel mikroregionu a tím vytvořit nové pracovní příležitosti. Mikroregion zkouší přilákat rodiny a mladé lidi, především kvalitními životními podmínkami, tvořením příležitostí na trávení volného času a staráním se o lidi všech věkových kategorií.

Obr. 8 Vize a strategické cíle (vlastní zpracování)

8.1 Strategický cíl 1

Strategický cíl infrastruktura má za cíl zajišťovat pro obyvatele a návštěvníky mikroregionu Jižní Valašsko kvalitní technickou a dopravní infrastrukturu.

8.1.1 Priorita 1.1

Pokroková technická infrastruktura

Mezi hlavní cíle pokrokové technické infrastruktury je zřízení kanalizací na všech dostupných místech, která povede ke zlepšení místních vod, a to zajistí zlepšení životního prostředí na území mikroregionu.

Opatření:

- dostavění kanalizace v obci Nedašova Lhota,
- dostavění kanalizace v obci Nedašov,
- vylepšení infrastruktury pro sběr odpadu.

8.1.2 Priorita 1.2

Pokroková dopravní infrastruktura

Zásadní rekonstrukce silničních sítí II. a III. třídy, které povede ke zlepšení dopravní dostupnosti a bezpečnosti pro obyvatele i návštěvníky mikroregionu Jižní Valašsko.

Opatření:

- rekonstrukce silnic II. třídy,
- rekonstrukce silnic III. třídy,
- vybudování nových parkovacích míst pro obyvatele i návštěvníky,
- vybudování a rekonstrukce chodníků v obcích.

8.2 Strategický cíl 2

Strategický cíl 2 se zabývá cestovním ruchem mikroregionu. Cestovní ruch patří mezi nejdůležitějšími faktory při rozvoji mikroregionu. Proto neustále zlepšování služeb pro turisty a zvyšování kulturního povědomí je nesmírně důležité. Cestovní ruch dopomáhá k zabezpečení udržitelného rozvoje mikroregionu a tím podporuje jeho hospodářský rozvoj.

8.2.1 Priorita 2.1

Rozvoj cestovního ruchu

Možnost rozšíření turistických aktivit není zaměřená pouze na návštěvníky mikroregionu, ale i na každodenní potřeby obyvatel. Každé rozšíření turistických aktivit vede ke zvýšení atraktivnosti mikroregionu.

Opatření:

- propojení cyklostezky se Slovenskou republikou,
- rozšíření turistických tras,
- výstavba odpočinkových míst v blízkosti cyklostezky,
- rekonstrukce historických památek,
- rozšíření ubytovacích zařízení,
- podpora restauračních zařízení zaměřených na místní gastronomii,
- zvýšení kvalifikace pracovníků v informačních centrech (jazykové kurzy).

8.2.2 Priorita 2.2

Marketing a propagace mikroregionu

Hlavním úkolem priority zabývající se marketingem a propagací mikroregionu je přilákat návštěvníky a zaujmout potenciální investory a tím uspokojovat potřeby obyvatel.

Opatření:

- aktualizace internetových stránek mikroregionu,
- vytvoření propagačních materiálů pro turisty,
- zvýšení aktivity mikroregionu na sociálních sítích a internetu, a to v českém jazyku i ve světových jazycích,
- spolupráce s marketingovým specialistou na tvoření plakátů o událostech konaných na území mikroregionu a jejich následné vyvěšení na veřejných místech obcí.

8.3 Strategický cíl 3

Mikroregion Jižní Valašsko se rozhodl, že chce zajistit pro své obyvatele kvalitní životní podmínky, přičemž se zaměřuje na všechny věkové kategorie. Tímto cílem chce mikroregion přilákat mladé lidi a také poskytovat služby pro starší občany.

8.3.1 Priorita 3.1

Péče o krajinu mikroregionu Jižní Valašsko

Je nesmírně důležité se zaměřovat na péči o bohatství mikroregionu v podobě historie, kultury, přírodních památek a různých forem životního prostředí. Hlavním cílem je vytvoření kvalitních životních podmínek pro obyvatele, aby zde mohli trávit svůj volný čas a zároveň si udržet společenský život.

Opatření:

- péče o veřejné místa
- zavedení kamerového systému, jako opatření před vandalismem,
- péče o kulturní a přírodní památky,
- podpora zavedení místních spolků,
- vybudování nových dětských hřišť.

8.3.2 Priorita 3.2

Zdravotní a sociální služby poskytované mikroregionem

Mikroregion si dává za cíl poskytovat dostatečné zdravotní služby obyvatelům, aby nemuseli za těmito službami dojíždět.

Opatření:

- rozšíření zdravotních služeb v městě Brumov – Bylnice,
- výstavba penzionu pro seniory,
- zavedení senior taxi.

9 NÁVRH PROJEKTŮ

V souladu se strategickými cíli, které mohou zlepšit rozvoj a konkurenceschopnost mikroregionu, jsou níže uvedeny konkrétní projekty. Se stanovenými projekty proběhla i konzultace s příslušnými orgány. U každého z projektů je uvedena jeho důležitost, cíl, přínosy, rizika a jeho odhadované náklady.

9.1 Projekt č. 1 Rekonstrukce silnic II. a III. třídy

Název projektu	Rekonstrukce silnice II. a III. třídy
Místo implementace	Území mikroregionu Jižní Valašsko
Cílová skupina	Obyvatelé mikroregionu, podnikatelské subjekty, správci komunikací.
Opodstatnění projektu	Účelem projektu je rekonstrukce silnic II. a III. třídy z důvodu nevyhovujícího stavu, který nevyhovuje bezpečnosti silničního provozu a ohrožuje místní obyvatelé a návštěvníky mikroregionu.
Cíl projektu	Rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy na celém území mikroregionu Jižní Valašsko.
Nynější stav	Nevyhovující technický stav u většiny silnic II. a III. třídy.
Popis projektu	Je zapotřebí provést rozsáhlé opravy nebo dokonce až rekonstrukce místních komunikací. Úseky silnic jsou hlavními dopravními uzly mezi Českou republikou a Slovenskem-
Přínosy projektu	Díky implementaci projektu budou zkvalitněny životní podmínky pro místní obyvatele a snížení počtu dopravních nehod. Mikroregion se stane konkurenceschopnějším, a to povede ke zvýšení cestovního ruchu.
Rizika	Rekonstrukce bude v rozporu s podmínkami chráněné krajinné oblasti.
Předpokládané náklady	26 000 000 Kč

Financování	Možnost čerpání dotací: <ul style="list-style-type: none"> • ROP NUTS II Střední Morava, • OP Doprava.
--------------------	--

9.2 Projekt č. 2 Aktivity vedoucí k zvýšení zaměstnanosti na území mikroregionu Jižní Valašsko

Název projektu	Aktivity vedoucí k zvýšení zaměstnanosti na území mikroregionu Jižní Valašsko
Místo implementace	Území mikroregionu Jižní Valašsko.
Cílová skupina	Zaměstnanci, zaměstnavatelé, nezaměstnaní a rizikové skupiny obyvatel.
Opodstatnění projektu	Mezi hlavní důvody implementace projektu je, že se v minulosti i v současné době míra nezaměstnanosti pohybuje ve vysokých hodnotách a místní obyvatelé musí za prací dojíždět.
Cíl projektu	Zvýšení míry zaměstnanosti na území mikroregionu Jižní Valašsko.
Nynější stav	V roce 2020 byla zjištěna míra nezaměstnanosti, pomocí socioekonomické analýzy, 5,12 %.
Popis projektu	Je důležité řešit zaměstnanost z dlouhodobého hlediska. Přestože se očekává ekonomický růst ekonomiky na území mikroregionu, vycházející z příznivých rozvojových možností, kterými mikroregion disponuje, je zapotřebí počítat s tím, že nadále budou existovat obyvatelé s pracováním uplatněním mimo území vlastní obce v rámci mikroregionu i mimo něj.
Přínosy projektu	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření nových pracovní příležitosti, • zvýšení konkurenceschopnosti území mikroregionu, • začlenění nezaměstnaných do pracovního procesu.

Rizika	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem ze strany nezaměstnaných obyvatel, • nedostatek pracovních míst.
Předpokládané náklady	2 400 000 Kč
Financování	Možnost čerpání dotací: <ul style="list-style-type: none"> • OP Lidské zdroje a zaměstnanost.

9.3 Projekt č. 3: Výstavba relaxačních oblastí

Název projektu	Výstavba relaxačních oblastí
Místo implementace	Podél území cyklostezky mezi Valašskými Kloboukami a Slavičínem.
Cílová skupina	Návštěvníci a obyvatelé mikroregionu.
Opodstatnění projektu	Hlavním důvodem je využití volného prostoru okolo cyklostezky, který je vhodný na výstavbu relaxačních oblastí, které se zatím v okolí nenachází.
Cíl projektu	Cílem projektu je zlepšení prostředí a tím přispět k jeho lepšímu využití. Díky tomu bude obyvatelům a návštěvníkům poskytován prostor pro relaxaci. Realizace projektu povede k rozvoji cestovního ruchu a přilákání nových návštěvníků.
Nynější stav	Na oblasti mikroregionu Jižní Valašsko chybí možnost relaxace v přírodě. Všechny oddychové zóny se nachází vždy v centrech měst (Valašské Klobouky, Brumov – Bylnice). Okolí cyklostezky je vhodným místem pro výstavbu relaxačních zón, protože se tu zdržují cyklisti, turisté i místní obyvatelé. Prostedí cyklostezky je tvořeno zelení a terénní úpravy nejsou zapotřebí.
Popis projektu	Předmětem projektu je výstavba 3 relaxačních zón, kde budou zřízeny soupravy zahradního nábytku složeného z laviček, stolů a popřípadě i přístřešku. V těchto místech je i potřebné zřídit odpadkové koše a stojany na kola pro cyklisty.

Přínosy projektu	Nové relaxační zóny přilákají nové návštěvníky a poskytnou jim relaxaci v okolí cyklostezky a řeky Broumovky. Díky projektu budou návštěvníci a místní obyvatelé trávit víc času v přírodě.
Rizika	Nedostatečná údržba ze strany měst, přírodní vlivy a vandalismus.
Předpokládané náklady	<ul style="list-style-type: none"> • 6x dřevěná venkovní lavice 24 630 Kč • 6x dřevěné křeslo 10 080 Kč • 3x stůl 5 670 Kč • 3x stojan na kola 9 000 Kč • 3x odpadkový koš 5 409 Kč <p>Předpokládané náklady spojené s realizací projektu jsou 54 789 Kč. Další náklady by vznikly s výstavbou zastřešení relaxačních zón a se službami jako je sečení prostoru zón.</p>
Financování projektu	<p>Možnost čerpání dotací:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze Státního fondu životního prostředí ČR – prostřednictvím operačního programu Životní prostředí 2014–2020, • Státní zemědělský intervenční fond – Program rozvoje venkova 2014–2020, • pomocí dotací Ministerstva pro místní rozvoj – Integrovaný regionální operační program 2021–2027.

9.4 Projekt č. 4 Za sportem přes hranice

Název projektu	Za sportem přes hranice
Místo implementace	Sv. Štěpán – Horné Srnie – Nemšová – Dubnica nad Váhom
Cílová skupina	Návštěvníci a obyvatelé mikroregionu.
Opodstatnění projektu	V mikroregionu se již nachází cyklostezka Valašské Klobouky – Brumov – Bylnice. Hlavním důvodem projektu je využití potenciálu krásné přírody a navázání přeshraniční spolupráce.
Cíl projektu	Hlavním cílem projektu je rozvíjení přeshraniční spolupráce a navázání společných kulturních aktivit.
Nynější stav	Na území mikroregionu je nyní jen 10 km dlouhá cyklostezka, která vede na trase Valašské Klobouky – Brumov – Bylnice a také v současné době mikroregion nenavazuje žádnou spolupráci se sousední Slovenskou republikou.
Popis projektu	Pobyt občanů v přírodě je vlastní městům i obcím na obou stranách hranice. Spolupráce ve společných aktivitách je příznivá pro sblížení místních obyvatel. Je zapotřebí odbourávat překážky, které napomáhají k přeshraniční spolupráci.
Přínosy projektu	Rozšíření trasy cyklostezky a díky tomu získání nových návštěvníků i na kulturně historických místech.
Rizika	Vandalismus, překážky ze strany chráněné krajinné oblasti.
Předpokládané náklady	300 000 Kč
Financování projektu	Možnost čerpání dotací: <ul style="list-style-type: none"> • Fondy EU: OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko, • Státní zemědělský intervenční fond – Program rozvoje venkova 2014–2020.

9.5 Projekt č. 5 Výstava místního folklóru

Název projektu	Výstav místního folklóru
Místo implementace	Valašské Klobouky
Cílová skupina	Návštěvníci a obyvatelé mikroregionu.
Opodstatnění projektu	Tato oblast Valašska je bohatá na kulturu a historii, ale nejsou zde vybudované žádné galerie, kde by se pyšnila svým folklórním bohatstvím. Účelem projektu je zvýšení povědomí návštěvníků a obyvatel o mikroregionu Jižní Valašsko, aby všichni porozuměli jeho historii, kultuře a památkám mikroregionu.
Cíl projektu	Cílem projektu je zvýšení kulturně – historického povědomí a podpoření rozvoje kulturní infrastruktury mikroregionu Jižní Valašsko a tím zároveň i propagovat mikroregion.
Nynější stav	Na území mikroregionu Jižní Valašsko není vybudovaná žádná galerie a fotografie, kroje a místní recepty jsou uloženy v archivech obcí a veřejnost k nim nemá přístup.
Popis projektu	Téma projektu je výstava krojů, fotografií z oblasti historie, kultury a gastronomie v podnikatelském centru Valašské Klobouky. Mikroregion může poskytnout návštěvníkům galerie pohled na rozvoj mikroregionu, který by byl ve formě fotografií z minulosti a ze současnosti. Výstava by mohla být realizována v letním období ve venkovní i vnitřní expozici podnikatelského centra Valašské Klobouky.
Přínosy projektu	Hlavním přínosem projektu je podpora kulturní infrastruktury a tím zvýšení povědomí o mikroregionu Jižního Valašska a jeho památkách.
Rizika	Vandalismus, nepříznivé hydrometeorologické podmínky, nezájem ze strany návštěvníků.
Předpokládané náklady	Výše předpokládaných nákladů závisí na výše pořizovacích nákladů (1 250 Kč / 1 fotografie) a počtu fotografií. Kroje

	budou vypůjčeny od místních obyvatelů formou dobrovolnictví.
Financování projektu	Možnost čerpání dotací: <ul style="list-style-type: none"> • Státní zemědělský intervenční fond – Program rozvoje venkova 2014–2020, • pomocí dotací Ministerstva pro místní rozvoj – Integrovaný regionální operační program 2021–2027.

9.6 Projekt č. 6 Digitální průmyslová mapa mikroregionu Jižní Valašsko

Název projektu	Digitální průmyslová mapa mikroregionu Jižní Valašsko
Místo implementace	Území mikroregionu Jižní Valašsko.
Cílová skupina	Mikroregion Jižní Valašsko a podnikatelské subjekty.
Opodstatnění projektu	Mikroregion Jižní Valašsko se pyšní svým přírodním bohatstvím. Účelem projektu je zmapování tohoto přírodního bohatství zvýšení životní úrovně obyvatel mikroregionu.
Cíl projektu	Zmapování mikroregionu Jižní Valašsko.
Nynější stav	V současnosti mikroregion Jižní Valašsko nedisponuje žádnou průmyslovou digitální mapou.
Popis projektu	Digitální průmyslová mapa, jedná se o detailní digitální dílo ve formě mapy velkého měřítko. Zobrazuje skutečný stav přírodních a technologických objektů na, nad i pod zemským povrchem. Digitální průmyslová mapa je získávána pomocí přímého měření v terénu.
Přínosy projektu	Digitální průmyslová mapa je základem pro projektovou tvorbu. Díky udržování mapy v aktuálním stavu jsou materiály pro projektovou činnost vysoce kvalitní a nedochází k problémům např. při výstavbě.

Rizika	Nesoulad se současným stavem (černé stavby, přesahy oplocení) a tím vznikající nepříjemných vztahů mezi obyvateli.
Předpokládané náklady	850 000 Kč.
Financování	Možnost čerpání dotací: <ul style="list-style-type: none">• OP Mezuregionální spolupráce,• OP Podnikání a inovace,• OP Lidské zdroje a zaměstnanost.

10 VYHODNOCENÍ NAVRHOVANÝCH PROJEKTŮ

Navrhované projekty jsou seřazeny podle nezbytnosti obcí z území mikroregionu Jižního Valašska a místních obyvatel tak, že vedou ke zvýšení úrovně životního prostředí a zlepšení životních podmínek.

Mezi navrhovanými projekty jsou aktivity, u kterých je možnost financování pomocí Evropské unie. Vzhledem k vysokým předpokládaným nákladům u některých projektů, nemají obce možnost je financovat z vlastních prostředků, a proto žádají o podporu od Evropské unie. Možnost získání finančních prostředků ze strany Evropské unie záleží na posouzení jednotlivých projektů. Finanční podpora se u každého z projektů liší a může dosáhnout až 90 % z celkových nákladů.

Všechny projekty musí splňovat dané náležitosti, jako jsou:

- udržitelnost,
- rovné příležitosti.

Udržitelnost a rovné příležitosti jsou dvě horizontální priority, které musí splnit každý žadatel při podání svých projektů. Výše uvedené priority jsou splněny ve všech navrhovaných projektech. Tyto projekty nediskriminují žádnou demografickou skupinu obyvatel a poskytují všem rovné příležitosti. Jsou v souladu s ochranou životního prostředí, a to hlavně kvůli prostředí, kde se mikroregion nachází. Ke každému z projektů budou doloženy posouzení vlivu na životní prostředí a možná rizika spojená s realizací. Vždy je nutné vzít v úvahu rizika, která se mohou během implementace projektu vyskytnout. Měli bychom být na tyto rizika připraveni a mít k dispozici konkrétní opatření.

ZÁVĚR

Česká republika získává finanční prostředky z Evropské unie již mnoho let. Na začátku roku 2004 činila celková hodnota finanční pomoci 1,8 mld. EUR. V následujícím programovém období 2004–2006 měla Česká republika k dispozici cca 2,6 mld. EUR, období 2007–2013 měla ČR k dispozici 26,7 mld. EUR a v posledním období 2014–2020 měla Česká republika k dispozici 24 mld. EUR.

Po prostudování potřebných materiálů a analýze oblasti bylo zjištěno, že mikroregion Jižní Valašsko má mnoho možností a předpokladů pro rozvoj celého svého území s pomocí Evropské unie.

V mikroregionu bylo úspěšně realizováno již několik projektů. Hlavním důvodem úspěchu bylo kvalitním způsobem zpracované projekty s potřebnou administrativou. V úspěšnosti realizace projektů dopomohly témata akcí, které byly zaměřeny na obyvatele mikroregionu. Všechny projekty zpracované mikroregionem Jižní Valašsko, jednotlivými obcemi mikroregionu i jiným subjekty na území mikroregionu a subjekty, které na území mikroregionu nesídlí, mají dopad na rozvoj celého území mikroregionu.

Díky možnosti využívat finanční pomoci od Evropské unie zde dochází nejen k rozvoji cestovního ruchu a tím i k hospodářskému růstu, ale i ke zkvalitňování životního prostředí, a to vše při respektování principu udržitelného rozvoje. Některé realizované projekty spolu dokonce souvisejí a navazují na český Program rozvoje venkova.

Mikroregion těží nejen ze své zeměpisné polohy kvůli své hranici se Slovenskou republikou. Využívá zkušenosti svých sousedů, aby plně využil své silné stránky a prokázal svou schopnost učit se.

Mikroregion Jižní Valašsko získává finanční prostředky nejen z Evropské unie, ale také z různých ministerstev, Zlínského kraje a obcí ve formě příspěvků nebo jiných darů. Ačkoliv se jedná o území, které dosud plně nevyužilo svůj potenciál, je konkurenceschopné a splňuje podmínky pro získání finančních prostředků z Evropské unie. Je zapotřebí využít této příležitosti a rozvíjet a implementovat aktivity s tím spojené, aby se zabránilo stagnaci rozvoje.

S realizací dalších úspěšných projektů se mikroregion stane nejen známější mezi obyvateli České republiky, ale také pro obyvatelé zahraničí Slovenské republiky případně ze vzdálených zemí mikroregionu, čímž poskytuje nové příležitosti pro jeho další rozvoj.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ADAMS, Neil, Giancarlo COTELLA a Richard NUNES. Territorial Development, Cohesion and Spatial Planning: Knowledge and Policy Development in an Enlarged EU. 1st ed. NY, New York: Routledge, 2011, 488 s. ISBN 978-04-1571-012-1.
- [2] BERNARD, Josef. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství. 2011, 237 s. ISBN 978-80-7419-069-8.
- [3] BRYDEN, J. M. Towards Sustainable Rural Regions in Europe: Exploring Inter-Relationships between Rural Policies, Farming, Environment, Demographics, Regional Economies and Quality of Life Using System Dynamics. 1st ed. NY, New York: Routledge, 2011, 382 s. ISBN 978-04-1585-172-5.
- [4] ČADIL, Jan. Regionální ekonomie: teorie a aplikace. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, 152 s. ISBN 978-80-7400-191-8.
- [5] FRANKE, Antonín. Zmírňování regionálních disparit prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 352 s. ISBN 978-80-7357-718-6.
- [6] HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. Kohezní politika v širších souvislostech. 1. vyd. Žilina: Georg. 2010, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2
- [7] HENDRYCH, D. Správní právo: obecná část. 8. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, 241 s. ISBN 978-80-7179254-3.
- [8] HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, 274 s. ISBN 978-80-7380-263-9.
- [9] HRABALOVÁ, Simona. Teorie a praxe rozvoje měst a obcí. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. 2004, 99 s. ISBN 80-210-3356-8.
- [10] HRABÁNKOVÁ, Magdalena. Faktory regionálního rozvoje a jejich vliv na sociálně-ekonomický potenciál regionu: vědecká monografie. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM. 2011, 111 s. ISBN 978-80-7204-752-9.
- [11] JÁČ, Ivan. Jedinečnost obce v regionu. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010, 206 s. ISBN 978-80-7431-038-6

- [12] KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- [13] MAJEROVÁ, Věra, Tomáš KOSTELECKÝ a Luděk SÝKORA. Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 218 s. ISBN 978-80-247-4093-5.
- [14] PIKE, Andy, Andres RODRIGUEZ a John TOMANEY. Local and Regional Development. 1st ed. London: Routledge, 2015, 1572 s. ISBN 978-11-3877-567-1.
- [15] PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015, 274 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- [16] REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita. Příručka (Masarykova univerzita). 1999, 140 s. ISBN 802-10-2126-8.
- [17] Robert J. Stimson, Roger R. Stough a Brian H. Roberts, 2006. Regional Economic Development: Analysis and Planning Strategy. 2nd ed. Berlin: Springer. 2006, 466 s. ISBN 978-35-40348-26-9.
- [18] STEJSKAL, J. a KOVÁRNÍK, J. Regionální politika a její nástroje. 1. vyd. Praha: Portál. 2009, 212 s. ISBN 978-80-73675-88-2.
- [19] VANHOVE, N. a KLAASSEN, L. H. 1987. Regional Policy: A European Approach. Aveburg: Bookfield. In STEJSKAL, J. a KOVÁRNÍK, J. Regionální politika a její nástroje. 1. vyd. Praha: Portál. 2009, 212 s. ISBN 978-80-73675-88-2.
- [20] WOKOUN, René, Jana KOUŘILOVÁ a Zdeněk LUKÁŠ. Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie. 1. vyd. Praha: IFEC. 2002, 165 s. ISBN 80-86412-18-0.
- [21] WOKOUN, R. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). 1. vyd. Praha: Linde. 2008, 475 s. ISBN 978-80-72016-99-0.
- [22] WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. Základy regionálních věd a veřejné správy. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 2011, 472 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

- [23] WOKOUN, René. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. 2. vyd. Praha: Oeconomica. 2011, 328 s. ISBN 80-245-0517-7.
- [24] ŽÍTEK, Vladimír a Viktorie KLÍMOVÁ. Regionální politika. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. 2008, 106 s. ISBN 978-80-210-4761-7.

Elektronické zdroje:

- [1] Portál na podporu rozvoje obcí ČR © 2021. Asociace regionalistů [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/>
- [2] Regiony regionální politiky © 2021. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Informace-ofondech/Regiony-regionalni-politiky-EU>
- [3] Regionální politika © 2021. Vláda české republiky [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>
- [4] Za poznáním a rozvojem mikroregionu Jižní Valašsko © 2021. Valašské Klobouky [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.valasskeklobouky.cz/za-poznanim-a-rozvojem-mikroregionu-jizni-valassko/d-464325/p1=38756>
- [5] Zpravodaj mikroregionu Jižní Valašsko © 2021. Mikroregion Jižní Valašsko [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: https://www.valasskeklobucko.cz/assets/File.ashx?id_org=101508&id_dokumenty=1248

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

atd.	A tak dále
apod.	A podobně
ČR	Česká republika
DC	Dílčí cíle
EU	Evropská unie
Kč	Korun českých
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
Obr.	Obrázek
OP	Operační program
str.	strana
SWOT	S = Strengths (Silné stránky), W = Weaknesses (Slabé stránky), O = Opportunities (Příležitosti), T = Threats (Hrozby)
Tab.	Tabulka
tj.	To je
tzv.	Tak zvaně

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Mapa mikroregionu Jižní Valašsko (© 2021. Mikroregion Jižní Valašsko).....	40
Obr. 2 Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Jižní Valašsko (vlastní zpracování).....	41
Obr. 3 Struktura obyvatelstva v mikroregionu Jižní Valašsko v % (vlastní zpracování)....	42
Obr. 4 Vzdělanostní struktura obyvatel na území mikroregionu Jižní Valašsko v %	44
Obr. 5 Populační ekonomická aktivita na území mikroregionu Jižní Valašsko v %.....	45
Obr. 6 Míra nezaměstnanosti na území mikroregionu Jižní Valašsko v %	45
Obr. 7 Silniční síť na území Zlínského kraje v km (vlastní zpracování).....	47
Obr. 8 Vize a strategické cíle (vlastní zpracování).....	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Rozdělení regionů (© 2021. Ministerstvo pro místní rozvoj)	21
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Mapa mikroregionů ČR

PŘÍLOHA P I: MAPA MIKROREGIONŮ ČŘ

